

KUST POSTEN

Organ för KA 2:s Kamratförening

Nr 3 2005 årgång 67

Utgives av KA 2:s Kamratförening

Redaktör och ansvarig utgivare: OLLE MELIN
Adress: Författarevägen 9 371 63 LYCKEBY
Telefon: 0455- 239 64
E-post: omelin@telia.com

Grafisk formgivning: DAG ÅSHAGE
telefon: 0455-482 18
E-post: dag.ashage@euromail.se

Tryckeri: Tryck & Reklam i Karlskrona AB

Omslagsbild:

Den 31 oktober är det 5 år sedan vårt regemente lades ned. Samma dag träffas KA 2-kamraterna på Rosenholm. På bilden syns minnesstenen, som avtäcktes i samband med flaggans halande nedläggningsdagen

Olle Melin, foto

Kamratföreningen styrelse

Ordförande: Per Engkvist
Vice ordförande: Kent Alritzson
Sekreterare: Kent Alritzson
Vice sekreterare: Yvonne Wirbrand
Kassör: Ulf Olzon
Ledamot: Göran Göransson
Suppleanter: Sune Persberg
Lars Hellström
Klubbmästare: Lars Iger
(adjungerad till styrelsen)

Kamratföreningens adress

KA 2:s Kamratförening
Box 527
371 23 KARLSKRONA
Telefon: 0455 - 866 22 (v sekr)
Postgiro: 9 80 67 - 2
Bankgiro: 5584-9483
Medlemsavgift: 100 kronor

Kamratföreningens utbud av KA-produkter

Kavajmärke	80:-
Medlemsnål	45:-
Slips KA 2	50:-
Slips KA	50:-
Slipshållare KA	60:-
Livrem	120:-
Manchettknappar KA	150:-
Manchettknappar marinen	235:-
KA 2 Idrottshistoria	
Nattlig patrullorientering	30:-
Eskil Nyström och Marinens Hemvärnsmusikkår	
Kassett	60:-
Vykort Kungsholms fort (4 st)	10:-
Vykort Rosenholm (3 st)	10:-
CD Karlskrona Kustartilleriregemente	100:-

Gräsvik och dess historia
Boken kostar 60 kronor

KA 2-boken kostar
200 kronor plus
porto 60 kronor

Ring kassören Ulf Olzon för beställning
telefon 0455-135 40
Varorna levereras, när betalning skett.
Om varorna inte hämtas tillkommer porto minst 20 kronor.
Postgiro: 98067 -2
Bankgiro: 5584-9483

Fem år har gått

Sensommaren håller i sig, det blåser ljumma vindar från söder och det luktar hav, det vill säga en svag doft av rutten tång. När man ser ut över havsviken, är den spegelblank på vissa ställen på andra är det små lätta krusningar i morgondiset. Sträcker jag lite på mig kan jag från mitt fönster se ända ut till de tidigare befästa öarna Aspö och Bollö. Ja, befästningarna finns väl till viss del fortfarande kvar och kommer att ingå i det museala arvet, som skall finnas kvar och förvaltas för framtiden. Det är nu, när luften fortfarande är varm, men har fått höstens speciella klarhet. Det är nu, när vattnet fortfarande är någorlunda badvarmt. Det är nu, när man tycks se, att löven börjar gulna på de björkar, som har växt upp efter den senaste skottfältsröjningen. Det är nu, när man tycks höra det svaga mullret från reservkraftaggregatet. Det är nu, vid denna årstid, som man känner saknaden. Saknaden av att vistas i skärgården i samband med avslutande öv-

ningar för den värnpliktiga utbildningsomgången eller den årliga krigsförbandsövningen. Kustartilleriet hade i varje fall under min aktiva tid en utbildningsrytm, som var väl anpassad till den varma årstiden. Ibland kunde man till och med mellan övningsmomenten smyga förbi vaktposten, snirkla sig mellan alla larmmineringar ner till batteribryggan för att ta sig årets sista bad.

Många av oss saknar nog också de regelbundna mötena med kamrater i förbanden vid dessa övningar och i samband med särskilda övningar samt fältövningar. Flera goda initiativ vet jag har tagits för att upprätthålla denna kamratkontakt bland annat inom före detta spärrbataljon Helsingborg.

Kamratföreningens huvuduppgift är just denna, att skapa möjligheter att träffas. Vi gör det ett antal gånger per år, nu när hösten är i annalkande och med den även vårt traditionella höstmöte är avsikten att vi träffas på Rosenholm för att minnas vårt Karlskrona Kustartilleri regemente. Det har gått fem år sedan nedläggningen av KA 2 och det tänker vi uppmärksamma lite extra måndagen den 31 oktober. Mer om detta hittar Du på annan plats här i Kustposten. Vi ses, hoppas jag denna kväll - för att minnas regementet och för att se och höra hur framtiden ser ut för Rosenholmsområdet.

P. Lyhst

Björkholmen – en speciell stadsdel i Karlskrona

Flygbild över varvet från början av 1950-talet. Till vänster om Gamla mastkranen syns Ormagropen, den sista resten av Sundsmaren och till vänster därom Björkholmen helt sammanvuxen med Trossö och Lilla Björkholmen

Björkholmen betraktas ofta som den mest genuina av Karlskronas stadsdelar, kanske för dess egen dialekt (björkholmskan) – en diftongrik dialekt, som man enligt många Björkholmare klarar sig över hela världen.

Björkholmen är egentligen två öar – Stora och Lilla Björkholmen i dag genom utfyllnader förenade med Karlskronas huvudö Trossö.

Stora Björkholmen var en av de största av de 33 öar, som kom att utgöra den nya staden Karlskrona i samband med grundläggandet 1680. Från början var Stora Björkholmen helt omgärdad av vatten och så var den intill mitten av 1700-talet, då Sundsmaren (maden) mellan Trossö och Björkholmen började fyllas igen. Inte förrän på 1970-talet var Sundsmaren helt igenfylld. Då fylldes nämligen de sista delarna av den så kallade Ormagropen inne på varvet. Utanför varvsmuren hade de sista resterna av sundet (längst i norr mot Borgmästarefjärden) fyllts igen i början av 1900-talet. I denna del av Sundsmaren hade redan 1680 planerats en köpmanshamn, men dessa planer skrinlades redan 1710.

Enligt Eric Dahlbergs befästningskarta från 1680-talet skulle det finnas tre skansar på Björkholmen. Endast den mellersta, Göta Lejon, byggdes. Den norra skulle legat vid Björkholmskajen och därifrån skulle en sträckningsmur gått till Stakholmen, som också skulle befästas. Av

detta blev intet och Göta Lejon revs i samband med att varvsmuren byggdes på 1820-talet. Namnet Göta Lejon övertogs 1918 av det gamla fängelseområdet, som då gjordes om till bostäder.

Björkholmen 1850

Vid Sundsmaren på Björkholmssidan låg också stadens första apotek, som fick samma namn skansen och i dag levtt vidare som namn på apoteket på Trossö. Stakholmen befästes dock under andra världskriget, då med luftvärnsställning.

Från början ledde en träbro över till Björkholmen. Björkholmsbacken, som leder upp till Stora Björkholmen, kom till under 1800-talet.

Björkholmen stadsplanerades redan 1683. Små tomter reserverade för varvets arbetare kom att gälla. År 1718 fanns 148 tomter och etthundra år senare 150. Dåvarande hörnhuset mellan Chapmansplan och Björkholmsbacken var 1818 värderat till 800 riksdaler och var stadsdelens värdefullaste hus. Huset revs i slutet av 1930-talet.

Stugorna, som byggdes på Björkholmen, var från början i regel ryggåsstugor i en våning. De var inte byggda i ek, som många har påstått, men möjligen utrustade med någon enstaka ekplanka. Från början hade husen torvtak, men efter den stora stadsbranden 1790 förbjöds dessa tak. Man lade på tegeltak och denna åtgärd kan ännu synas i form av en extra vindskiva.

Från början var stugorna avsedda för skeppstimmermän och andra hantverkare, som i stor omfattning kom till Karlskrona efter 1680. År 1692 fanns på örlogsvaeriet cirka 450 yrkesmän (skrån) och dessa kom från 17 svenska län, där Österbotten i Finland var talrikast representerat.

I början av 1700-talet flyttade många av varvsarbetarna till Västerudden och många av husen övertogs av manskap i flottan; volontärer, kanonjärer, högbåtsmän m.fl. Så småningom blev många av dessa underofficerare och denna kategori var vanlig på Björkholmen långt in på 1900-talet (skeppare, styrmän, arklimestare, konstaplar).

Det har aldrig bott några båtsmän permanent på Björkholmen. Möjligen var några inackorderade under

Tomtindelningen på Stora och Lilla Björkholmen enligt G. Linseladts "geometrisk grundritning, som alltså gäller. Strandkonstorn utlagd efter 1814 års utfyllnader. Till väster i Söto sund ligger det gamla badhuset, och norr i gränsen mellan Källö och XIX:e kvarteren det sista resten av "Sundsmaren", som ingick i det Strandbygen ärvingsstället.

Klockstapel på Björkholmsbackens topp, byggd på 1700-talet och rivn 1909

tjänstgöring vid flottan. Inom Karlskrona stads ursprungliga gränser har endast funnits fyra båtsmanstorp och dessa låg i norra delen av staden.

Virket till stugorna kom ofta från varvet och var en del av lönen under vissa perioder. Självklart har en och annan plank gått i vattnet i lämplig vind för att senare fiskas upp av någon Björkholmare. Men det byggdes ju också stora gods av varvets virke t.ex. af Chapmans Skärva eller Johan Pukes Göholm.

På södra delen av Björkholmen blev Kronan byggherre och detta började i mitten av 1700-talet, när Femfingerdockorna inne på Örlogsvärvet påbörjades. Dessförinnan hade bl.a. sjukhusbaracker varit uppförda på denna del, baracker som flyttades från det första varvet på Vämö. Varvsmuren kom till under 1820-talet och är ingen befästningsmur utan ett ovanligt högt industristaket byggt i sten. Ryktet, att muren skulle vara byggd av ryska krigsfångar, är osant.

Högst uppe på Björkholmsbacken stod en klockstapel, som byggdes i början av 1700-talet. Den revs 1909 p.g.a. trafiksituationen heter det. Fan trot!

Vattenfrågan var ett stort problem. Det fanns inga

Björkholmsbacken och Chapmansplan

Hörnhuset vid Chapmansplan. Huset var det dyraste på Björkholmen 1818, värderat till 800 riksdaler. Det revs i slutet av 1930-talet

Rosenboms stuga vid Chapmansplan. I detta huset bodde bevisligen konstapelmathen Matts Rosenbom vid den första mantalskrivningen på Björkholmen år 1700. Matts har kommit att stå modell för fattigbössan utanför Kungl Amiralitetsskyrkan, men det är förmodligen en senare koppling, eftersom fattigstocken förmodligen är från 1793 och Matts Rosenbom dog 1717.

brunnar i egentlig mening på Björkholmen. Ett annat stort problem var latrinfrågan. Varje kväll lastades vid Sundsmaren i norr pråmar med dynga och det sägs att Björkholmspojarna lurpassade på dyngkörarna och tipade plankorna, så ett ofrivilligt bad i härligheten erhöles. Men det var bara att hoppa i det redan orenade vattnet.

Från början utgjorde Stora och Lilla Björkholmen vardera ett kvarter, nr XVIII och XIX. Nuvarande kvartersnamn infördes 1924 och linjeskepp och fregatter i den seglande flottan blev namngivare.

Man skulle grovt kunna dela in bebyggelsen på Björkholmen i fyra etapper. Den ursprungliga etappen utgjordes av de små ryggåsstugorna, av vilka många finns kvar och än i dag bebos. Kring sekelskiftet 1900 byggdes upp en kåkstad av trähus, som på 1960-talet skulle utgöra en del av stadens slum. Den legendariske torgförsäljaren Ägga-Persson ägde många av dess hus. På 1930- och 1940-talet byggdes ett antal hyreshus, som än i dag står kvar och har renoverats. Slutligen, i slutet av 1960-talet revs Ägga-Perssons imperium och ersattes av de stadsradhus, som i dag präglar mellersta delen av Björkholmen. Självklart har enstaka hus byggts mellan dessa perioder.

Vid Björkholmsbacken låg en av flottans tjänstebostäder, Underekipagemästarbostället. Huset revs i slutet av 1960-talet

Foto: Olle Melin

Ekestugan vid Wachtmeistergatan är förmodligen Björkholmens äldsta hus, hitflyttat från Ronneby på 1680-talet. Observera apareljen i bakgrunden, ett vanligt inslag i Karlskronas gator. Huset är inte byggt i ek, utan har fått sitt namn efter en stor ek på gården.

De s.k. arbetarbostäderna vid Galärgatans södra del. Huset revs på 1960-talet Cirka 15 år tidigare revs vinkelhuset. Det senast rivna huset kallades i folkmun Slottet, eftersom det i köket fanns avlopp. Lägenheterna var om ett rum och kök. Det tidigare rivna saknade både kök och avlopp.

Kvarter på Björkolmen

Lillholmen	Tapperheten	Svarta örn	Wasa
Wladislaw	Saga	Jarramas	Manligheten
Minerva	Rättvisan	Fylgia	Galathea
Illerim	Chapman	Fäderneslandet	
Dristigheten	Tre Kronor	Svea	Freja
Balder	Björkholmen		

Tre kvarter har inte fått namn efter svenska flottans fartyg. Namnet Björkholmen är naturligt och Lillholmen var från början en egen holme. Däremot är Wladislaw speciellt. Wladislaw var det ryska skepp, som svenskarna tog i fånga vid slaget vid Hogland den 17 juli 1788. Ombord fanns pest och denna pest drabbade östra Blekinge de närmaste åren med mellan 10 000 och 15 000 döda. Förmodligen det sämsta krigsbytet någonsin.

Gatorna på Björkholmen

Gatorna på Björkholmen är dels uppkallade efter amiraler i svenska flottan (ost-västlig riktning) och efter fartygstyper i flottan (nord-sydlig riktning)

Nordenskjöldsgatan längst västerut, vanligt vykortsmotiv. På bilden syns också den legendariska karlskronakännaren Sven-Öjvind Swahn. I stugan längst ner bodde under min uppväxte en gasversarbetare vid namn Martin Olsson. Han myntade uttrycket: Vauför skau man läingta till Itaulien och Meidelhavet, när deit finns aborrar i Saltö sonn och en kuse påu bröbarjet.

Amiraler med gatunamn

Fredrik Henrik af Chapman (1721-1808). Denna gata hette dock från början Fängelsegatan, eftersom den ledde upp till stadsfängelset.

Carl August Ehrensvärd (1745-1800)

Otto Henrik Nordenskjöld (1747-1832)

Hans Wachtmeister (1641-1714)

Henrik af Trolle (1730-1784)

Krister Horn (1517-1566)

Johan af Puke (1751-1816)

Carl Gustaf Wrangel (1613-1676)

Till dessa kommer Björkholmskajen (utfylld gata i nor) och Kilströmskajen (utfylld gata i väster). Kilström var fört övrigt inte amiral utan värvad volontär med stuga vid Saltösund.

Nordenskjöldsgatan av idag.

Fartyg med gatunamn

Fregatt Segelfartyg mindre än Linjeskepp med cirka 40 kanoner, 300-500 mans besättning
Användes som spaningsfartyg och sambandsfartyg

Korvett Mindre än fregatt, 15-20 kanoner, 100-150 mans besättning
Spaningsfartyg, sambandsfartyg och kaperifartyg

Galär Kunde ros eller seglas. Roddes vid strid. Cirka 300 mans besättning

Skonert 2 eller 3 master. Första masten med råsegel, Andra (och tredje) med gaffelsegel.

Björkholmskanalen mellan Stora och Lilla Björkholmarna. Kortet är från tiden kring sekelskiftet 1900.

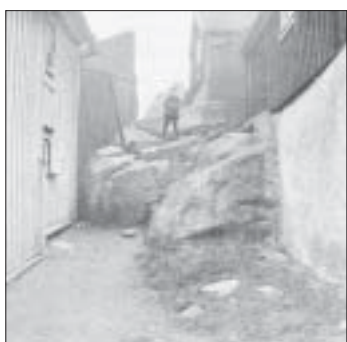
Henrik Trollesgatan från Lilla Björkholmen med en av stadsdelens äldsta hus. Höjden kallades för Kvarnaberget, efter den väderkvarn, som fanns här och som revs i slutet av 1800-talet. Här låg också Paradiset, en gård känd för sin blomsterprakt

Krister Hornsgatan före gatuplaneringen

Krister Hornsgatan efter gatuplaneringen

Denna delen av Galärgatan kallas Krymplingagränd. Så småningom på 1940-talet ersattes bergknallen med en trappa.

Fängelset, sedermera bostadshuset Göta Lejon

Göta Lejon

I början av juni 1969 sattes grävskoporna i det gamla kronofängelset Göta Lejon. Fängelset var beläget innanför varvsmuren i västra delen av

varvsområdet. Namnet Göta Lejon fick byggnaden av den skans, som en gång fanns på Björkholmen och som planerades av Dahlberg i Karlskronas första befästningsplan. Det som minner om denna skans i dag är Skansaberget beläget vid Saltö sund norr om varvsmuren.

Det gamla fängelset uppfördes i mitten av 1800-talet och stod färdigt omkring 1860. Det skulle då kunna ta emot 300 livstidsfångar. På ritningarna kallades byggnaden för "Logementshus för 300 livstidsfångar på Kungl Örlogs Warfet".

Man utökade senare med 200 celler, som var avsedda som nattceller för korttidsfångar. Det var således inget litet fängelse, som var beläget på södra delen av Björkholmen.

Efter första världskriget upphörde fängelset Göta Lejon och de kvarvarande fångarna transporterades till mera tidsenliga lokaler. I samband med detta bytte också gatan, som går längs varvsmuren namn, från Fängelsegatan till Chapmansgatan.

När den siste fången lämnade byggnaden började ändringsarbeten och 1923 kunde man använda de ombyggda cellerna till lägenheter. 78 lägenheter inreddes och 1967 flyttade de sista "frivilliga" fångarna ut ur det gamla fängelset.

Det har huvudsakligen varit anställda vid örlogsvarvet, som bebott lägenheterna i det gamla fängelset. På gården fanns en del småbyggnader, som från början användes som verkstäder för de intagna och som efter ombyggnaden blev brygghus, vedbodas m.m.

Uppe på vinden i huvudbyggnaden fanns under fängelsetiden ett kapell, dit fångarna fick gå varje söndag för att delta i gudstjänst.

Byggnaden revs för att ge plats för en ny plåthall för Karlskronavarvet. Kvar blev endast murarna med vakt-

Till höger Lillaholm, som ursprungligen låg på en egen holme. Det äldstabostadshuset brann ner 1902 och ersattes av det på bilden. Huset revs på 1960-talet för att ge plats åt nya Saltöbron.

torn och de två husen närmast gatan, vilka fortfarande används som lägenheter. Från början var dessa avsedda för fängelsets personal.

Någon ny plåtverkstad blev det aldrig och platsen för det gamla fängelset är i dag en ödetomt, vars framtid är oviss.

1998 flyttade fru Rosa Lindström ut från en lägenhet i de gamla personalbostäderna. Hon hade då bott i huset i 58 år. Sveriges mesta fånge?

Lite kurios. Chapmansplan mellan Björkholmen och Trossö heter i folkmun Oskuldsparken. Detta sista namnet sägs ha uppstått genom att detta var slutpunkten för de oskyldiga. På andra sidan tog fängelset och de skyldiga vid. Fan tro 't.

Några Björkholmshistorier

Många är Björkholmshistorierna och självklart ska de berättas på dialekt. De flesta har också koppling till varvet, eftersom generationer Björkholmsbor har haft sin utkomst där inne.

Innan jag återger historierna, förtjänar följande påpekas. Varvsarbetarna i Karlskrona är förmodligen världens ärligaste yrkeskår. Under de 325 år, som varvet funnits har man aldrig stulit en pryl. Det gör vi nämligen inte här i Karlskrona, här bärgar vi eller "barjar", som vi säger. Vårt elfte bud lyder: *Det gäller att bärga innan någon annan kommer och stjäl.*

Husbygge

Det var viktigt, att det virke, som kom till staden norrifrån, verkligen kom in på varvet till farygsbyggerna. För att detta skulle ske rätt, blev en korpral av skeppsbyggmästaren beordrad att övervaka transporter. Men, sade skeppsbyggmästaren; "Du låter vart sjunde lass gå till Alamedan (Här byggde skeppsbyggmästaren själv). Så småningom var det dags för taklagsfest på Alamedan och korpralen blev bjuden som tack för hjälpen. Skeppsbyggmästaren blev överraskad, när korpralen tackade nej med motiveringen: "Jag har själv taklagsfest". Hur korpralen haft råd att bygga var för skeppsbyggmästaren en gåta men förklaringen var enkel; "Jag lät vart sjunde av de sjunde gå till Björkholmen.

Stugmålning

Huvudingången till Örlogsvarvet var i mer än 150 år Port nr 17 eller Sjuttons Port, som vi säger här i Karlskrona. De små ryggåsstugorna på Björkholmen, som i regel vände en gavel mot gatan, var ofta omålade eller i bästa fall målade med pansarbåtsgrått eller rödfärg.

Inför ett kungabesök i början av 1900-talet anbefalldes landshövdingen i Blekinge målning i gladare färger. Det målades blått, rött, gult, grönt m..fl. färger men endast gaveln mot gatan.

Prins Wilhelm, som var en stor Karlskronavän, frågade vid tillfället en varvsarbetare, varför han endast målade gatugaveln och svaret var enkelt;

"Jo, si prinsen, det gick inte att få ut styrre borkar genom Sjuttons Port.

Yrkesval

Den mest klassiska av alla Björkholmshistorier är väl utan tvekan historien om yrkesvalet. Den unge sjömannen besöker sin farfar på Björkholmen för att få råd inför sin framtid Så här låter det på "skriften" dialekt:

- Jau si, ein björkholmspojck haur inte mycke att välja på, skau jau taula om för dej, Frasse! Igentligen haur han baura tvåu sauker att välja på. Antingen fåur du bli pillemausare på varvet eller fåur du tau varvning.

Bliur du pillemausare på varvet, jau dåu er sauker klaur!. Mien skau du ta varvning, jau dåu haur du tvåu sauker att välja på. Antingen kostartilleriet eller kongliga flottan. Bliur du kostartillerist, jau dåu er sauker klaur. Mien bliur du sjöyman, dåu haur du tvåu sauker att välja på. Antingen bliur du däcksmatros eller också bliur du ildare. Bliur du däcksmatros, jau dåu er sauker klaur. Mien bliur du ildare, dåu haur du tvåu saker att välja på. Antingen bliur du ein som ståur vid fyren och langar inkoul eller också bliur du koullämpare. Bliur du en som står vid fyren och langar inkoul, jau dåu er sauker klaur. Men bliur du koullämpare, dåu haur du tvåu sauker att välja på, åtminstone om fartyget skolle gåu onner. För dåu stannar du antingen kvaur i boxen och gåur till botten meid fautuget eller också kommer du opp påu däck. Stannar du kvaur kvaur i boxen och gåur till botten, jau dåu er sauker klaur. Men kommer du opp påu däck, då haur du tvåu sauker att välja på. Antingen kommer du i en räddningsbåt eller också hoppar du i sjynnen för att simma. Kommer du i en räddningsbåt, jau dåu er sauker klaur. Men hoppar du i sjynnen för att simma, jau dåu haur du tvåu sauker att välja på. Antingen plorrar du om ein stonn eler också simmar du i lann. Plorrar du om ein stonn, jau dåu er sauker klaur. Men kommer du i lann, jau dåu haur du tvåu sauker att välja på. Antingen bliur du bonndräng påu den gården, där du flöt ilann eller också taur du bossen in till Kaulskrona igen. Taur du bossen in till Kaulskrona, jau dåu er sauker klaur och du kan byrja påu nytt. Men bliur du dräng på lannet, jau dåu konne du lika gärna hau blitt pillemausare fråun byrjan.

Olle Melin

Bilder från Karlskronavarvets fotoarkiv

Foto: Olle Melin

Varvsmuren längs Dockegatan, på väg till Björkholmen.

Kamratträffen 2005

Undran

Det blev gott om utrymme både i bussen och i logementsförläggningen för den skara på 13 personer, som representerade KA 2 vid den årliga kamratträffen. Denna ägde rum i Göteborg sista helgen i augusti.

Programmet hade utlovat mycket civila inslag och detta markerades redan på fredagskvällen. Efter hälsningsanförande bjöds på en härlig underhållning i dikt och ton. I denna framgick snabbt, hur mycket göteborgare älskar sin stad och också, vad man anser om storebror Stockholm.

Samvaron är dock det viktigaste och denna tog snabbt fart, allteftersom gamla, välkända ansikten dök upp i vimplen. Det blev redan denna första dag många "minns du?" och "Kommer du ihåg den gången, när....?" och "var du med den där sommaren, när vi....?" Ja, frågorna var många och svaren likaså, när gamla vänner träffas komma från söder och norr, öst och väst.

Lördagens program bjöd på många upplevelser. Vad sägs om en tvåtimmars resa genom Göteborg i nostalgisk spårvagn med egen förare i uniform från tiden och med en guide, som verkligen kunde sin stad och som också kunde förmedla kunskaper och känslor. En upplevelse!

Universum är en fantastisk skapelse i hjärtat av Göteborg och här tillbringade vi flera timmar i dess olika landskap och dessutom fick vi avnjuta en härlig laxmacka i den väldiga restaurangen. Men vi fick också chans att alldeles på egen hand bese Sveriges andra stad. Några sökte sig till något av de många köpcentra, gallerior eller varuhus, som finns väl samlade i stadens centrum. Andra strosade omkring och sökte sig upp till stans kulturella centrum, Götaplatsen, satte sig kanske på någon uteservering, beställde en öl eller en glass och beskådade folklivet utanför. Man behöver inte titta länge, förrän man förstår, att Göteborg är vad den alltid har varit – en internationell stad. Men nu är det kanske inte så många holländare, skottar eller engelsmän utan fastmer människor från andra delar av världen, människor som sökt skydd och trygghet och som strosar på gatorna.

Tillbaka till regementet, på med finkläderna, bussfärd upp till Kåringberget och här i regementets rikhaltiga museum bjöds det på vin och historiskt tal av oförliknelige Gustav Lundberg.

För den som artilleristiskt förflutet, bjuder Kåringberget på många minnen. Här har KA:s befäl och värnpliktiga utbildats i radartjänst ända sedan denna innovation togs i bruk på 40-talet.

Supén, bestående av lax och andra västkustspecialiteter var superb. Dansen trädde, nya tal hölls och tiden löpte iväg. Frammot midnatt var det gott för gäster att få sova.

Söndagen – hemresedagen – bjöd på besök i Göteborgs hamn. Här ligger en serie av marina enheter från både flottan och KA, som besöktes och besågs. En eloge även till dessa guider, som verkligen kunde sitt jobb inifrån och som kunde förmedla kunskap, kort, koncist och kompetent. Alla KA 2-deltagarna klarade lejdarna på såväl jagare som ubåt.

Så var det dags för avsked och det var inte roligt. Tre underbara dagar tillsammans med massor av minnen från gångna tider, gamla och nya vänner, allt måste vi lämna, när Kent Alritzson kommenderade uppsittning för hemfärd. Stämningen var faktiskt tryckt, när vår buss lämnade hamnen, körde genom Göteborgs ytterområden och ut på E 6.

Tillsammans konstaterade vi, att våra vänner på KA 4 lagt ned ett fantastiskt arbete på detta möte och att deras program slagit väldigt väl ut. Alla såg ut att trivas och ingen i vår buss ångrade sin resa till KA 4 i augusti 2005.

Kustartilleriet må försvinna, men kamratanda och vänskap består hos dem, som en gång bar dess uniform och tjänade dess olika vapengrenar.

Kjell Silverbark

Foto: Kent Alritzson

Ombord på jagaren Småland

Nu bär det ut på det stora äventyret

Isamband med Sailfesten i Karlskrona i början av augusti besökte Ostindiefararen Götheborg örlogsstaden och röntte ett oerhört stort intresse från allmänhetens sida. Köerna ringlade långa och många fick tyvärr inte möjligheten att göra det önskade besöket ombord.

På lördagsmorgonen den 6 augusti lämnade Götheborg Karlskrona för vidare färd mot Stockholm och där kungabesök väntade.

När detta läses är fartyget tillbaka i Göteborg för att komplettera utrustning, bunkra och göra de sista förberedelserna för resan fram och tillbaka till Kina, en resa, som beräknas ta nästan två år i anspråk.

Den första Ostindiefararen Götheborg

Den 12 september 1745 siktade Ostindiefararen Götheborg hemmahamnen efter nära två års seglats över världshaven. Skeppet var hårt ansatt av stormar och besättningen sliten men förväntansfull. Men den triumfartade återkomsten blev i stället en katastrof. Med lots ombord och inför ögonen på en stor mängd göteborgare i småbåtar, rände fartyget på Hunnebådan (numera bortsprängd) vid inloppet till Göteborg och sjönk med hela sin last. Man försökte på olika sätt och i olika omgångar bärga lasten, som representerade ett värde större än nationalbudgeten.

Skeppet hade lastats tungt i Kanton i Kina och efter en hård seglats var man framme i Göteborg, när olyckan skedde.

Fartyget föll i glömska ända till 1985, då en dykare upptäckte henne. Och så drog det hela i gång och det slutade med ett gigantiskt modellbygge i skala 1:1, som snart är redo att möta världshaven 260 år efter originalet.

Resan till Kina

I oktober i år bär det av och resan till Kina är indelad i 12 etapper enligt följande:

Etapp 1 Göteborg till Cadiz i Spanien, 2400 distansminuter, cirka 30 dygn.

Etapp 2 Cadiz till Recife i Brasilien, 3100 distansminuter cirka 30 dygn. Jul firas till sjöss och nyår i hamn.

Etapp 3 Recife till Kapstaden i Sydafrika, 4200 distansminuter cirka 40 dygn.

Etapp 4 Kapstaden till Fremantle i Australien, 4900 distansminuter cirka 40 dygn

Etapp 5 Fremantle till Jakarta i Indonesien, 1800 distansminuter.

Etapp 6 Jakarta till Kanton och Shanghai i Kina, 2000 respektive 900 distansminuter. I Kanton är man i mitten av juli 2006 och i Shanghai i augusti. I Shanghai görs cirka 4 månaders uppehåll.

Etapp 7 Shanghai till Honkong i Kina, 800 distansminuter och till Singapore 1800 distansminuter. Jul och nyår firas i Hong Kong.

Etapp 8 Singapore till Mauritius, 2900 distansminuter cirka 40 dygn.

Etapp 9 Mauritius till Port Elizabeth och Kapstaden i Sydafrika, 2400 distansminuter.

Fartyget Götheborg 2

Ostindiefararens köl sträcktes den 11 juni 1995 och därefter pågick arbetet på Terra Nova, f.d. Eriksbergs varv fram till den 6 juni 2003, då fartyget sjösattes under pompa och ståt med kunglig närvaro.

Lite data om fartyget:

Längd	40,9 meter
Längd totalt med bogspröt	58,5 meter
Bredd	11 meter
Höjd över vattenlinje	47 meter
Djupgående	4,75 meter i fören, 5,25 meter i aktern
Segelyta	1900 kvadratmeter
Barlast	400 ton
Displacement	1150 ton
Motorer	2 st Volvo Penta, sammanlagd effekt 1100 hästkrafter
Besättning	80 man varav 50 elever
Bunkring	Mat för 80 man i 60 dagar + 30 dagar i reserv
Navigation	GPS, radar och Satcom B

Etapp 10 Kapstaden till Ascension i Sydatlanten, 2500 distansminuter. Här beräknas man vara framme i slutet av maj 2007.

Etapp 11 Ascension till Azoreerna, 4700 distansminuter cirka 50 dygn. Resans längsta etapp.

Etapp 12 Azoreerna till London och Göteborg, 2600 distansminuter.

Under däck. Foto: Dag Åshage

Ostindiefararen i storm

På däck. Foto: Dag Åshage

Vid kaj. Foto: Olle Melin

Den 12 september 2007 siktas Vinga fyr och på eftermiddagen möts fartyget av salut från Nya Älvsborg och på kvällen förväntas fartyget mötas av tusentals människor efter knappt två års bortovaro. Som sagt, Hunnebådan är bortsprängd, så risken för grundstötning i Göteborgs hamn är förhoppningsvis borta.

Vid färderna på 1700-talet var hamnuppehållen få och dygnen till sjöss desto fler. På denna resa är ett antal uppehåll inlagda för elevbyte och vid något tillfälle byte av nyckelbesättning. Säkerhetskraven från Sjöfartsverket med bl.a. maskiner ombord kräver bunkring och detta görs självklart vid de planerade uppehållen.

Vill Du följa resan, så tittar Du på projektets hemsida www.soic.se. Kustposten önskar lycklig seglats

Olle Melin

Lämnar Karlskrona. Foto: Olle Melin

Marinflyget på västkusten

Vid senaste årsskiftet kom den, minnesboken över Marinflyget på västkusten, under redaktörskap av Roger Eliasson. Det började redan 1914 med Göteborgs flygstation och det fortsatte under andra världskriget.

Det som vi förknippar med marinflyget på västkusten är helikopterverksamheten, som startade på Torslanda i oktober 1959, varefter den flyttade till Säve i samband med F 9 nedläggning 10 år senare. Och där har verksamheten fortsatt, ända fram till i år, då Försvarens flygverksamhet på Säve upphör.

Efter de inledande kapitlen om bakgrundshistoria, försök m.m., delas boken upp i olika tidsperioder kopplade till de chefer, som lett förbandet, Boken domineras av berättelser och episoder från de som var med och detta sätter en speciell prägel på verket. Men självklar finns uppgifter om organisation, helikoptertyper, övningar och mycket annat.

Sveriges öar

Jag älskar öar. Så inleder Anders Källgård sitt verk Sveriges öar, som i augusti kom ut på Carlssons förlag i Stockholm

Visste Du, att det i landet finns 221 800 öar, som är större än 5 x 5 meter. Nu finns självklart inte alla dessa öar beskrivna, utan författaren har gjort urvalet, att endast de öar, som har fast befolkning och inte har förbindelse med fastlandet med bro eller vägbank, ska komma med. Vidare finns med en kort beskrivning av de öar, som under 1900-talet varit bebodda, men nu övergivits. På detta sätt kommer en stor mängd av Försvarens öar med, då det ofta på dessa bodde en underofficersfamilj eller en vaktmannafamilj.

I dag finns 401 öar utan fast förbindelse, som fortfarande är bebodda och dessa får en utförlig beskrivning i boken, som är uppdelad i olika kapitel efter lika många geografiska områden.

Detta är en speciell bok, men synnerligen intressant, där många av de beskrivna öarna har fått en extra touche i framställningen. Bokens värde höjs väsentligt av alla de illustrationer signerade Johnny G R Ahlberg, allt ifrån akvareller till teckningar.

Boken finns i den allmänna bokhandeln, men kan också rekvideras direkt från Carlssons förlag Info@carlssonbokforlag.se Cirkapris 465 kr.

Boken är mycket intressant för läsare av marin historia och är Du intresserad kan Du kontakta Per Sellert, per.sellert@mil.se Priset är 230 kronor

Sjöfartsmiljöer

Lagom till Kulturhusens dag den 11 september i år kom Riksantikvarieämbetet och Statens maritima museer ut med boken *Sjöfartsmiljöer*, författad av Maria Bergman.

Få verksamheter har genomgått sådana förändringar under 1900-talet som sjöfarten och därmed sammanhängande miljöer. Tänk bara vilken omfattande varvsnäring Sverige haft och som nu till sin huvuddel är historia. Tänk också på hur lastfartygen ändrat karaktär från små kustfraktare till containerfartyg och tankfartyg på världshaven. Tänk på utflaggningen av den svenska handelsflottan. Om detta och mycket annat kan man läsa i boken. Sjöfartens utveckling, hamnar och lastageplatser, varv, fyrar, sjömärkeken m.m. är samlad i en mycket intressant bok. Ett omfattande bildmaterial, ofta av historisk karaktär höjer värdet för boken väsentligt. Cirkapriset för boken är 195 kronor.

Olle Melin

Våra gamla befästningar

Anläggningar på Sturkö

På Sturkö har aldrig funnits fasta batterier eller fasta mineringar. Istället har på Sturkö funnits anordningar för eldledning av omkringliggande batterier, infanteriskans och en del av den så kallade Per-Albinlinjen. Vidare har Sturkö (Uttorps böte) varit övningsplats för KA 2 rörliga batterier under en följd av år. Några speciella anordningar för detta har ej funnits.

Uttorps böte

Teodolittorn Uttorp, mätstation batteri Tjurkö

Teodolittorn Uttorp

Kulsprutevärn Styrnäsudd

Strålkastarplats Styrnäsudd

På Uttorps böte, längst i sydost finns tre stycken teodolittorn byggda 1940. Det södra tornet byggdes om på 1970-talet till mätstation för artillerieldledning 719, som ingick i batteri Tjurkö. Teodolittornen har ursprungligen betjänat de tunga batterierna på Lungskär, Öppenskär och Tjurkö. De har även använts som mättorn för rörliga enheter, vilka haft sin grupperingsplats på Sturkö.

Till tornen fanns en förläggningsbarack från 1940, numera riven samt en strålkastarplats med skyddsrum, även den riven.

Styrnäsudd

På Styrnäs udd har funnits en strålkastarplats med maskinvagnsbyggnad sammanbundna med en räls. När dessa byggdes är okänt, men byggnaden är idag riven och av strålkastarplatsen återstår endast en grund.

En mätstation i form av markvärn från 1918 fanns vid strandkanten. Detta är idag delvis igenfyllt. Tre stycken kulsprutevärn byggda 1935 och som ingår i den så kallade Per-Albinlinjen finns kvar.

Stavenäsudden

Vid Stavenäsudden finns tre stycken teodolittorn av samma typ

som vid Uttorps böte, De är byggda 1943 och har betjänat samma batterier som de vid Uttorp. Tillhörande manskapsbarack är sedan länge överlämnad till markägaren.

Tre stycken kulsprutevärn finns vid Stavenäsudden. Dessa är byggda samtidigt som de vid Styrnäsudd.

Teodolittorn vid Stavenäs

F.d. värnkanon vid Ekenabben

Ekenabben

Vid Ekenabben tillkom på 1970-talet en pjäsplats för värnkanon 74 omedelbart söder om fiskehamnen. Denna togs bort i slutet av 1990-talet.

Vidare har funnits

en strålkastarplats med maskinhus samt en manskapsbarack av typen lägerhydda. Samtliga anläggningar är idag borta.

Sturkö skans

Sanda

Vid Sanda ligger Sturkö skans, en infanteriskans anlagd 1904-1905 och med samma användningsområde som Tjurkö skans. Till skansen har hört ett så kallat landstormsförråd alldeles intill stora vägen. Detta är numera rivet, antagligen på 1980-talet.

Avveckling

När detta skrivs i september 2005 har grävskoporna ännu inte nått Sturkö, men de närmaste åren kommer förmodligen det mesta att raseras. Ett undantag utgör dock Sturkö skans, som är överlämnad till Karlskrona kommun och som i sin tur låter Hembygdsföreningen på ön förvalta anläggningen. Hur detta kommer att se ut i framtiden ska bli spännande att se.

Foto: Olle Melin

Olle Melin

Den ömsinte flaggjunkaren

Kustposten har fått tillstånd att publicera ett kåseri med ovanstående titel. Kåseriet är skrivet av Sven Hovne, journalist på Sydsvenskan och en gång värnpliktig vid Befälsskolan på KA 4 i Göteborg. Han tjänstgjorde därefter som "sommarsergeant" vid Befälsskolan och Sjukvårdsskolan.

Kåseriet var ursprungligen infört i Sydsvenskan den 23 februari 2004.

I mitten av sextitalet, då jag var en långsmal befälselev, fanns det fortfarande ett kustartilleri. I kustartilleriet fanns det fortfarande flaggjunkare. En av dessa flaggjunkare var adjutanten, som förestod expeditionen på min skola.

Han var en lång senig man med hästansikte, stora händer och ett mycket jämnt humör, nästan alltid sur och besvärlig. Han betraktade alla subalterner som en del av livets oundvikliga provningar och alla beväringar som i grunden goda, men ohjälpligt slöa och i ständigt behov av upptuktelse. Han tyckte allting var bättre förr.

Vi var visserligen kustartillerister, men skulle lik förbaskat välsignas med vinterutbildning i fjällen och tilldelades därför särskilda skidkängor. Det var uppenbarligen mycket märkvärdiga kängor, eftersom flaggjunkaren med extra svavelosande eftertryck hotade med gruvliga straff om de inte återlämnades hela, rena och välputsade. Arkebuseringsshotet tog vi med ro, men flaggjunkarens löfte, att till sista öret utkräva ekonomisk ersättning för skador på kronans dyrbara egendom, var en bister realitet. **Övningsmånaden** i Årefjällen var bedrövlig och det var en sann glädje att återvända till Göteborg. Men lyckan tog slut, när jag upptäckte att jag glömt mina skidkängor i Björnängeläget. Till råga på eländet förkunnade radionyheterna att läget hade brunnit ett dygn efter vår avresa.

Det var ingen nöjeställning att anmäla sig på skol-expeditionen och berätta att kängorna fanns i Norrland och förmodligen hade brunnit upp. Flaggjunkaren gick i taket och gav mig en olympisk utskällning.

Han förbannade min slöhet och kompletta oduglighet och redogjorde med stor realism för de fasor som skulle drabbat mig om min förseelse inträffat på trettioalet, då han var ung kanin. Han öste ilska över mönstringsförrätaren, som placerat en så kvalificerad odåga just på hans skola och han uppmanade mig att söka förflyttning till flottan, "där samlas alla idioter". Med tanke på att jag representerade nationens ungdom såg flaggjunkaren dystert på framtiden:

- Hur i helvete skall det gå när ryssen kommer? Då letar väl du och alla andra slöa beväringar efter borttap-pade prylar?

Invektiven haglade. Till slut körde han ut mig. Tur var det. Vid det laget var jag nästan gråtfärdig.

- Försvinn din olycka! Jag vill aldrig se dig igen. Men jag ska se till att du får betala, vrålade flaggjunkaren. **Förkrossad vacklade** till dagens första lektion. Framför mig låg många veckor utan dagersättning. När det blev rast gick jag till logementet.

På min säng stod ett par splitter nya skidkängor! I en häpen sekund insåg jag hur undret gått till. Flaggjunkaren "bärgade" som alla goda adjutanter allt som kunde vara bra att ha och höll sig med ett privat litet mobiliseringsförråd i kasernens källare. Det var han som hade ställt kängorna på min säng.

Jag gick ner till expeditionen och anmälde mig ännu en gång. Flaggjunkaren föreföll på väg mot en hjärnblödning.

- Står du här igen och ser dum ut. Har jag inte sagt att jag inte vill se dig? Röt han.

- Jo, flaggjunkare. Men det är så att jag upptäckte ett par skidkängor på min säng...

- Det skiter väl jag i. Försvinn!

- Jag förstår hur de hamnade där och jag ville bara tacka.

- Att du är slö visste jag tidigare. Men att du dessutom är döv visste jag inte. **FÖRSVINN!**

Han var en hedersman.

Sven Hovne

Bildhäfte om KA 2 förläggningsplatser

KA 2 Kamratförening har i samarbete med Abrahamsons tryckeri i Karlskrona tagit fram ett bildhäfte om KA 2 olika förläggningsplatser. Bildhäftet omfattar 48 sidor samt ett fytrasidigt omslag.

Det är inte bara stadskasernerna som blivit föremål för beskrivning utan även de olika ytterförläggningarna, som var i bruk under de år regementet fanns.

Undertecknad har skrivit texterna och fotografierna kommer från gamla vykort, från KA 2 fotoarkiv, från privatpersoner m.fl.

Häftet kostar 60 kr och vill Du ha det hem-

skickat tillkommer porto om 10 kronor.

Du kan beställa genom att sätta in 70 kr på postgiro 97 05 88-0, Olle Melin.

Glöm inte ange namn och adress!

Vill Du beställa för hämtning, kontakta Olle Melin, telefon 0455/23964 eller epost omelin@telia.com

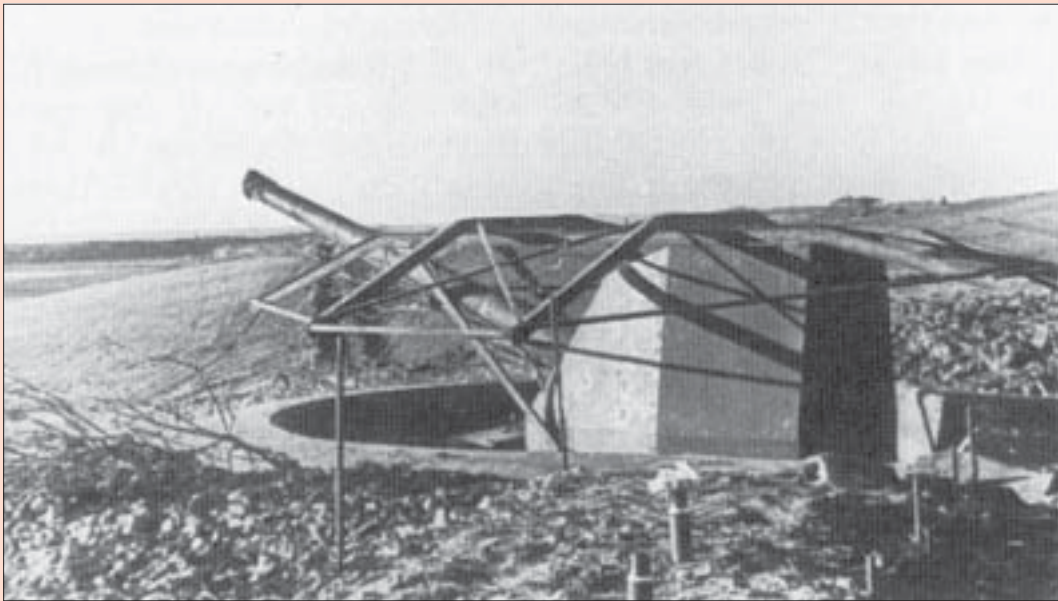
Olle Melin

RÖRLIGA BLADET

Nr 3 - 2005

MUSEIFÖRENINGEN FÖR RÖRLIGT KUSTARTILLERI

Vår adress

KA 2 Museiföreningen för Rörligt Kustartilleri
Marinbasen
Box 527
371 23 KARLSKRONA

Adressändringar

Vid adressändring glöm inte att vi behöver den för att nå Dig med Rörbladet m m

Redaktör

Sigvard Bengtsson

Att vara medlem

Vill Du bli medlem eller veta om vår förening, ring Sigvard Bengtsson tel 0455/33 60 20 eller Hans Willebrand tel 0480/ 33056

Medlemsavgifter

Vi har mycket humana medlemsavgifter:

- Årsavgift 20:-
- Ständig medlem 200:-

Vi uppskattar om Du hjälper föreningen med Ditt medlemskap, men behöver all ekonomisk hjälp och tackar i förhand för eventuell gåva

För att vi skall veta vem som betalt in pengar vill vi att Du meddelar namn och adress

Hans Willebrand tfn 0480 / 33056 eller
Sigvard Bengtsson tfn 0455 / 33 60 20

Inbetalning av medlemsavgifter

Föreningen har öppnat ett bankkonto där medlemsavgifter samt eventuella gåvor kan sättas in.

Clearingnr = 1160 (Handelsbanken)

Kontonummer = 152 252 088

Adress: KA 2 Museiförening för Rörligt Kustartilleri
c/o Hans Willebrand

Gräsgärde 4327

338 96 Ljungbyholm

Innehåll

Kustartilleriet i Blekinge

av **Jean-Carlos Dankwardt**

Gåvor

Vi uppskattar om Du hjälper föreningen med Ditt medlemskap, men behöver all ekonomisk hjälp och tackar i förhand för eventuell gåva

Meddelande

Kamratträffarna på Militärhemmet i Karlskrona

fortsätter under 2005 med följande dagar, som är första tisdagen i varje månad:

4 oktober, 1 november, 6 december

Väl mött till kamratlig samvaro

Bilden ovan

12 cm kanon Ystad

Kustartilleriet i Blekinge

Jean-Carlos Danckwardt

Forts från nr 2 2005

Kustartilleriet längst Skånekusten

Batteri Ystad

Av det inledande avsnittet om kustartilleriet i Skåne under andra världskriget framgick att beslut om anläggande av ett kustartilleribatteri vid Ystad fattades i oktober 1938. Arbetena igångsattes vintern 1938-39.

Batteriet rustas

De fortifikatoriska anläggningarna för batteri Ystad slutbesiktigades den 9 juni 1939. Batteriet var i huvudsak klar att ingå i krigsorganisationen i slutet av augusti 1939. Pjäserna var klara för anskjutning i maj 1939, men ansköts först den 9 augusti. Ammunition av äldre typ fanns tillgänglig från samma tidpunkt. Ny ammunition levererades hösten 1939.

Den 26 augusti 1939 gjorde Chefen för försvarsstaben i samråd med Chefen för marinen en framställning hos Kungl Maj:t om olika beredskapsåtgärder samt att batteri Ystad härvid skulle rustas och bemannas. För batteri Ystad skulle inkallas erforderligt antal officerare, underofficerare, flaggkorpraler, två årsgrupper värnpliktiga klass A och B och en årsklass tillhörande linjen och en halv klass tillhörande ersättningsreserven.

Samma dag (26/8) utgick generalorder om att vissa värnpliktiga ur kustartilleriet skulle inkallas. Därvid beordrades att "Benämningen av batteri Ystad med avsett detachement ofördröjligen skulle förberedas".

Batteri Ystad skulle i huvudsak vara klargjort och bemannat före den 1 september 1939 och enligt go 785/39 om förstärkt försvarsberedskap skulle batteriet vara i "beredskap" från samma dag.

Den 31 augusti 1939 stod det nya batteriet just från Karlskrona anlända bemanningen uppställd för första gången på Åkesholms gårdsplan. Batterichefen kapten Per-Adolf Löfstedt ledde korum med psalmsång. Sedan grep man sig an med att göra batteriet stridsberett.

Under natten till den 1 september rustades batteriet och "mätstationen i batteriet" och en oplats i hamnen gjordes klara. Luftvärnskulsprutor ställdes upp och två strålkastare grupperades vid stranden. Krigsdagordning infördes, vilket innebar att 1/3 av bemanningen alltid fanns vid pjäserna och vid elldledningen, liksom en officer i kommandoplatsen.

Sträng kontroll av posterna ägde rum. Den som övergav sitt postställe hotades av batterichefen med "arkebusering".

Den 1 september på morgonen rapporterade posterna i batteriet att det hördes dån från havet i SO riktning. Det var de tyska anfällen mot den polska kusten som hade inletts.

Vid krigsutbrottet fanns ingen förläggning ordnad för batteriets personal. Huvuddelen förlades i ekonomibygnader till Åkesholms gård, som ägdes av familjen Lundström. Batterichefen kaptenen P-A Löfstedt och hans närmaste män fick förläggning i huvudbyggnaden och blev alla mycket väl omhändertagna av den gästfria familjen. Vid hör stridsberedskap förlades bemanningen i de små beredskapsrummen vid pjäserna och i tält nära pjäser och kommandoplats.

Batteriet hade till en början bara en mätstation (inbasmätare), placerad i batteriet samt en oplats i hamnen. Övningar mot rörligt sjömål förekom inte särskilt ofta eftersom egen målbåt och bogserat mål saknades. Den första större inspektionen torde ha ägt rum i oktober av överste Eggertsen, KA 2, som då stod till regementschefens förfogande. Vid denna inspektion funge-

Mätstn i Dalköpinge

rade inte batteriet tillfredsställande. Förbindelserna var inte klara och en stor del av tiden fick ägnas åt att gräva kabelgravar och ordna förbindelserna.

Batteriets luftvärn utgjordes till en början av 8 mm dubbelkulsprutor som stod i gropar nära Åkesholms gård. Ammunition fanns till en början inte normalt framme vid pjäserna, förmodligen av säkerhetsskäl. Under 1940 tillfördes batteriet en 40 mm luftvärnstropp om två pjäser.

Det förefaller som om elektrisk kraft inte hade hunnit dras fram till batteriet i september 1939. Behov av elkraft vid denna typ av batteri var visserligen inte stort och elkraft användes huvudsakligen för belysning. 1940 saknades tydligen fortfarande permanent elektrisk belysning i pjäser och kommandoplats. Efter en inspektion som gjordes av tjt Chefen för Kustartilleriet, generalmajor Engblom, vilken av CM beordrats inspektera kustartilleriet i Skåne, berättade nämligen denne när han kom till batteri Trelleborg "att i Ystadbatteriet var det bara Jesusbarnet som saknades" anspelade på att skjutbordsrummet liknade en "julkrubba med stallykta som enda belysning och med halm på golvet" (mot den skånska leran). Senare erhöles kraft via transformator vid Åkesholm.

Batteriet höll under de första månaderna en mycket hög beredskap. Förläggningen var ordnad på "logen" till Åkesholms gård med koktrossen på gårdsplan. Den 9 november anmodade KMF Chefen för Sydkustens marindistrikt att anordna barackförläggning vid batteri Ystad för en kostnad av 55 000 kronor. Våren 1940 stod förläggningen med fyra baracker i form av en "skånsk bondgård" väster om Åkesholms gård klar. En barack inrättades som expedition och befälsförläggning med mässar. Eftersom det bara fanns en underofficer i batteriet beslöt batterichefen att denne skulle äta i officersmässan, ett för den tiden ovanligt förhållande. Under vintermånaderna var batteriet inte bemannat men hade 48 timmars beredskap. En mindre beredskapsstyrka svarade då för bevakning, materielvård m m.

Den 9 april 1940 intogs full beredskap med stridsberedskap 1 mellan kl 0100 och 0700. Denna höga beredskap varade till 10 maj. Stämningen var

Kg m/37 (Kg=kulsprutegevär)

tryckt men piggades upp av en dragspelare på gårdsplanen när "nattskifet" återvänd till förläggningen och frukosten.

De värnpliktiga vid kustartilleriet gjorde under dessa år 5-6 gånger så lång tjänst som sina kamrater vid infanteriet.

Personalproblem vid batteri Ystad

I slutet av mars 1940 meddelade C KA 2, översten Alf Nyman, till försvarsområdesbefälhavaren överste Grafström, att han avsåg avlösa batterichefen kapten Löfstedt. När detta blev känt uppvaktade en delegation från batteriet överste Grafström och begärde "att deras omtyckte batterichef allt framgent skulle få utöva sitt befäl härstades".

Med anledning av denna uppvaktning framhöll fobefälhavaren i ett brev till chefen för kustartilleriet generallöjtnant TCN Wahlman att han ansåg att Löfstedt skötte sitt batteri bra och att det skulle vara lite hårt "för kapten Löfstedt, om han sedan han under de värsta klimatiska och lokala förhållanden, nu fått den nya kasernen vid Åkesholm tagen i bruk och väderleken ger trevnad efter en mycket svår och påfrestande vinter, icke skulle även i detta avseende få någon belöning för sin möda genom att icke bli kvarkommenderad här" ... Överste Grafström anhöll vördsamt "att Generalen ville godhetsfullt giva sådana direktiv, att kapten Löfstedt finge tills vidare kvarstanna såsom chef för det kustbatteri vid Åkesholm, som är beläget inom Ystad försvarsområde och som är mig underställt".

Den 13 juni skriver C KA 2 till överste Grafström och talar om att han fått en skrivelse undertecknad av 107 vpl vid batt YD där dessa "på anförda skäl hemställer om entledigande av kapten Löfstedt från befattningen som BC".

Överste Grafström svarar att han är förvånad eftersom batteriets personal så sent som den 3 april uppvaktat honom för att få behålla Löfstedt. Löfstedt fick på Chefen för Kustartilleriet förmedlande vara kvar tills vidare.

Dessa händelser föranledde synbarligen C KA 2, överste Åström, att inspektera batteriet. Härvid konstaterade han bl a att beredskapen hade varit "alltför hög" och pressande och att hygien i förläggningen inte var tillfredställande. Han beordrade därför att "loggolvet" skulle handskuras en gång i veckan. Huvuddelen av den värnpliktiga bemanningen byttes efter inspektionen. Den nya bemanningen betecknades av batteribefälet som "miserabel". Cheferna i Karlskrona hade synbarligen passat på att göra sig av med sina "rötägg": En hel del bra skåningar kom emellertid också med vid bytet. Efter någon tid fungerade den nya bemanningen bra och utan störningar.

Vad som egentligen hände vid batteri Ystad mellan 1 april och mitten av juni är oklart men "brevväxlingen" ger en bild av hur stämmningsläget vid beredskapsförbanden snabbt kunde växla. Enformig tjänst och många gånger bristande aktiviteter på utbildningsområdet blev orsaker till missnöje. Troligtvis var det dock batterichefens ofta uttalade sympatier för Tyskland som efter händelserna den 9 april var den utlösande orsaken till en stor del av bemanningens missnöje.

Bristande aktivitet ledde till att andra sysselsättningar frodades, t ex pokerspel. I batteri YD leddes detta av en förslagen värnpliktig från Borås, en "disponent som sålde bagerimaskiner". En del av det aktiva underbefälet, som hade dåligt betalt, råkade i ekonomiska bekymmer på grund av "denna övningsverksamhet". Mycket tyder på att det disciplinära läget i början av 1940 inte var bra.

Senare under 1940 ägde en "inspektion" rum av kronprins Gustaf Adolf som avlöpte mycket bra. Batterichefen yttrade då att han hellre var utsatt för 10 kronprinsar än en regementschef. Respekten för överste Åström var stor hos regementets officerare och i del fall också rädsan.

Kustartilleristerna i Ystad betraktades av lokalbefolkningen som ett elitförband, vilket kanske var naturligt eftersom stadens försvar främst sköttes av landstormsförband. Batteri Ystad var under långa tider det enda linjeförbandet på kuststräckan.

Kapten Löfstedt avlöstes som BC hösten 1940 av löjtnanten (res) Olof Asplund som tidigare varit BC stf och som synbarligen uppskattades av hela bemanningen.

Fortsatt beredskap

Hösten 1940 inspekterade ÖB, general Thörnell, batteriet. Han frågade då

vilka regler som gällde vid inflygning av tyska plan. Han fick då svaret att man bara fick skjuta varningseld. Generalen ifrågasatte om detta var riktigt men fick av sina medföljande stabsofficerare veta att så var reglerna. Några dagar senare stod en artikel att läsa i tidningen "Aurora", Ystads "andra" tidning, att ett antal värnpliktiga kustartillerister hade uppvaktat chefsredaktören och uttryckt sitt missnöje med att man inte fick skjuta verkningseld mot tyska flygplan. En naturlig reaktion som de säkert delade med många.

Betj av korbord

Under vintermånaderna 1940 och 1941 var batteri YD inte bemannat utan hade 48 timmars beredskap. En mindre bevakningsstyrka under befäl av en underofficer fanns dock på plats. För batteri YD och TE fanns en gemensam beredskapschef kommenderad. Denna tjänst innehades växelvis en månad i taget av tre reservofficerare, som var bosatta i Skåne.

I februari 1942 höjdes beredskapen eftersom man då befarade att ett tyskt anfall mot södra Sverige. När inget hände återgick man efter någon tid till normal beredskapsrutin. Tiden denna vinter tillbringades till stor del med snöskottning. Snödrivorna stod meterhöga runt batteriet och Ystad var tidvis avstängt från yttervärlden.

Förhållandet till försvarsområdesledningen i Ystad kännetecknades av "ömsesidig respekt". Arméofficerarna hade emellertid inte "mycket hum" om kustartilleri, vilket framkom av olika uttalande i samband med besök vid batteriet.

Sommaren 1942 förflöt lugnt och tiden ägnades mycket åt idrottsliga övningar på Ystad idrottsplats. I juni 1942 begärde batterichefen förstärkning av bemanningen men någon sådan erhöles inte. Beredskapen var periodvis hög vid Ystadsbatteriet. Disciplinen var nu god och några alkoholproblem förekom synbarligen inte.

Från och med hösten 1944 skedde många inflygningar över Skåne av allierade bombplan som efter räder mot Tyskland skadats eller led brist på bensin. Vid ett tillfälle sköt luftvärnspjäserna i batteri YD varningseld mot ett amerikansk flygande fästning (B29) som på låg höjd flög över batteriet. Flygplanet åtlydde emellertid inte varningselden varför man öppnade varningseld och träffade den ena motorn. Planet tvingades då buklanda mitt framför batteriet. Ingen i den stora besättningen – 8-10 man – skadades emellertid och de internerades. Batteriet kunde komplettera sitt magra bensinförråd från det störtade planet.

Inför julen 1944 upptäcktes att marketenterikassan hade förskingrats av marketentaren, "en redaktör från Göteborg". Marinpolis-kommissarie Åsbo från Göteborg utförde utredningen av brottet som hotade batteriets julfirande.

1945 började flyktingar anlända från den baltiska och tyska kusten sedan den ryska offensiven drev tillbaka tyskarna. Vid ett tillfälle landade fem Fieseler Storch-plan inom batteriområdet och en stor Ju-52 nödländade på

fälten vid St Tvären. Planen hämtades senare av personal ur Skånska flygflottiljen på Bulltofta. Överste Åge Lundström flög själv ett av Storchplanen.

Batteriet utökas

Hösten 1940 beslöts att batteri Ystad skulle förstärkas. Chefen för marinen meddelade den 7 september Chefen för I.arméfördelningen att batteriet skulle förstärkas med två pjäser.

Sedan beslut fattats utfördes arbetet med de två pjäserna av Skånska Cementgjuteriet.

Stridsekonomiska beräkningar visade att ett gammalt 12 cm batteri borde bestå av fem pjäser om önskad verkan skulle kunna uppnås inom rimlig tid på aktuellt stridsavstånd. Av denna anledning beslöts i början av 1850-talet att batteri Ystad skulle tillföras en femte pjäs. Denna pjäs grupperades på batteriets vänstra flygel och bakom övriga pjäser. Pjäsen placerades i täckt värn av förbättrad konstruktion.

Batteriet försågs 1955 med en modernare eldledningsutrustning med centralinstrument. En mätstation försågs med en eldledningsradar (PA-31) och en närspaningsradar tillkom.

12 cm kan i Ystadbatteriet skrotas

Vid KFÖ 1969 hade bebyggelsen framför batteriet kommit så nära batteriet att skjutningar inte kunde genomföras med gällande fredsbestämmelser. Med 5:e pjäsen sköts aldrig på grund av dessa bestämmelser.

Tekniska uppgifter om pjäser m m

Eldledningsutrustningen utgjordes av fyra mätstationer med inbasmätare och två observationsplatser med bäringskikare, av skjutbord m/30-37, korrektionsbord för upp- och sidsättning m/38, längd- och sidkorrektörer m/26-40 samt observationsbord m/35.

Pjäserna till batteri Ystad utgjordes av 12 cm kanon m/94 i lavettage m/94 B-E. De två första pjäserna /eldrör nr 48 och 49) kom från torpedkryssaren Psilander som låg i materielreserv 1938. De två pjäser som tillfördes 1940 (nr 40, 42) kom ursprungligen från 2.klass pansarbåtarna Tirfing och Tordön där de stod i dubbeltorn på fördäcket till de ”monitorliknande fartygen. Omkring 1930 fanns de troligen ombord på torpedkryssaren Örnen.

Den 5:e pjäsen (nr 24) överfördes från batteri Galtö (GbK)

En pjäs (nr 49) finns numera uppställd på Malmö militärtekniska museum och en pjäs (nr 24) finns på BK i Karlskrona (avses ev för museet på Kungsholmen.

Batteri Trelleborg

Sedan beslut om anläggande av batteri Trelleborg fattats i oktober 1938 forcerades rekognoseringarna och projektering av befästningsanläggningarna. Den 27 maj 1938 meddelade Marinförvaltningen Chefen för I.arméfördelningen att ”entreprenör för 15 cm kanonbatteri vid Åkarp Trelleborg antagits”. Det var Tekniska Byggnadsbyrån Delin och Perslow

Laddövnapp

i Stockholm, som fått uppdraget. Arbetena skulle påbörjas ”inom den närmaste tiden och beräknas vara slutförda 1 september 1939”.

Sommaren 1939 hade arbetena fortskridit så långt att bevakning av arbetsplatsen blev aktuell. I marindistriktsorder den 31 augusti meddelas att anläggningen vid Trelleborg skall benämnas ”Batterivärn Trelleborg (TE)”.

Krigsutbrottet

Vid krigsutbrottet i september 1939 var batteriet långt ifrån färdigt. De två pjäserna som sänts till Bofors för djupräffling och ombyggnad av lavettagen var inte heller färdiga. Pjäserna var monterade och klara för anskjutning i oktober 1939. Av okänd anledning dröjde denna och först den 5 december 1939 kunde pjäserna anskjutas. Härvid inträffade en eldrörssprängning (eldrör nr 46). Eldröret ersattes med ett eldrör från pansarbåten Wasa (eldrör nr 23). Denna pjäs ansköts den 8 januari 1940. Ammunition delvis nytillverkad, levererades under november 1939.

Den 9 september slutbesiktigades de fortifikatoriska arbeten av fortifikationsmajoren Kjell Magnell (senare chef för FortF). Inga anmärkningar gjordes mot anläggningarna.

Den 9 november 1939 anmodade marinförvaltningen marindistriktschefen att anordna en barackförläggning vid Trelleborg ”i anslutning till det fasta batteriet” för 55 000 kronor. Barackerna skulle ge illusionen av ”en skånsk bondgård”.

I avvaktan på att det fasta batteriet skulle bli klart, grupperades vid krigsutbrottet ett rörligt 15 cm haubitsbatteri ur KA 2 vid Gylle, NV om det fasta batteriet. Den av fobef anvisade grupperingsplatsen var olämplig för sjömålsuppgiften och batteriet flyttades till Dalköpinge. Fordonen sändes hem till Karlskrona eftersom man där saknade nästan helt dragfordon till övriga batterier och för utbildning. Batteriets utrustning var synnerligen bristfällig. Man saknade t ex korrektionsbord, lämpligt skjutbord och sambandsmedel, viss materiel fick inköpas på orten.

Batterichef för haubitsbatteriet var kaptenen Lennqvist som avlöstes efter några dygn av kaptenen Gillberg. Gillberg förflyttades i februari 1940 till KA 2 och avlöstes av kaptenen (res) Rickard Palmgren. Den 9 april flyttades Palmgren till det fasta batteriet som dess förste chef. Reservlöjtnanten Göte Persson som var stf batteriofficer beordrades ”efter några timmars oreda” som chef för haubitsbatteriet. Den 11 april fick haubitsbatteriet order om att omgruppera till Malmö. Batteriets folk hade verkligen gjort en fin insats under dessa kritiska dygn.

Fortsättning följer i nummer 4

Våra sjögående trotjänare

Bore

Hösten 1966 kom artilleritransportfärjan till Blekinge kustartilleriförsvaret som nybygge från AB Åsiverken i Åmål. Förste fartygschef blev dåvarande förvaltaren Lennart Andersson (Knipan) och förste chief var dåvarande flaggfuriren Tage Mattisson.

Bore skulle ersätta föregångaren med samma namn, som gått traden Karlskrona – Aspö – Kungsholmen sedan 1910.

Men nya Bore kom att få många andra uppgifter. Innan Aspöfärjan kom till 1980, var det ofta Bore som svarade för de tunga transporter till Aspö och hon gjorde en omfattande insats vid byggerna av de två batterierna Ellenabben på Aspö och Järnavik på Harö och Tärnö, när dessa byggdes 1969-71. Åtskilliga ton byggnadsmateriel, artillerimateriel och annat skulle ut till öarna, där byggerna pågick. Hon tjänstgjorde också som målfartyg i olika sammanhang.

Turlistorna och omfattningen av transporter var så omfattande, att hon huvuddelen av tiden hade dubbla besättningar.

I början på 1990-talet överfördes hon till Ekipaget i dåvarande marinkommandot, som en gemensam transportresurs för Karlskrona garnison. Nu fick hon också delvis nya uppgifter som målfartyg för torpedskjutning, torpedbärgning m.m.

Efter 39 års tjänst i Karlskrona är hon nu på väg ur organisationen. Inom kort kommer hon att ersättas av systerfartyget Heimdal, som var klar ett år senare och också byggt i Åmål. Heimdal har till och med sommaren i år funnits vid Amf 1, tidigare KA 1. Skälet till bytet är, att Heimdal inte har gått tillnärmelsevis så många timmar som Bore och därför passade det med ett byte. När detta skrivs ligger Heimdal på Hasslövarvet för översyn, hon upptar transporter.

Lennart Andersson

Tage Mattisson.

Vad blir det då av Bore? Detta är oklart för närvarande, men ett alternativ är, att hon läggs vid Wasamuseet som en flytande plattform för bajamajor. Vilket öde!

Lite fakta om fartyget:

Längd	37,8 meter
Bredd	8,6 meter
Djupgående	2,6 meter
Deplacement	340 ton
Last	72 ton eller 325 passagerare
Fart	12 knop

Olle Melin

Foto: Olle Melin

PS. På annan plats i detta nummer berättar Erling Holmberg, en gång skeppare på Bore, om årets jordenruntsegling med HMS Carlskrona. De avverkade en sträcka på 28 000 distansminuter under resan. Om man gör vissa antaganden om Bores turer mellan Kungsholmen och Karlskrona får man fram följande.

Antal år	39 (jag räknar med 37 med tanke på översyner m.m.)
Avstånd	2 x 3 distansminuter
Gångdagar per år	220 (man gick söndagar i början)
Antal turer per dag	3 (från början 5-6, idag 1)

Detta gör en sträcka på 146500 distansminuter d.v.s. drygt fem varv runt jorden i HMS Carlskronas spår.

Red

Resa i Nordanland

Del 2

Kjell Silverbark fortsätter här sin berättelse om sin resa i Norrland.

I ett tidigare nummer av Kustposten kunde Du läsa om, hur undertecknad färdades till Östersund per tåg och därvid sammanträffade med fader Gunnar, en över hela Sverige välkänd präst.

Nu fortsätter jag min lilla historia. Jag tog alltså ett ömt farväl av fader Gunnar på Östersunds station. Detta tilldrog sig ett stort intresse från den resande omgivningen. Prästmannen i sin fotsida livrock, radband och röd kalott och jag i kustartilleriets uniform med röda kragspglar. Allt detta var främmande inslag i denna del av världen.

Hur som helst tog jag mig upp till regementet, anmälde mig på regementsavdelningen och föreställdes för regementets stabschef. Eftersom det var tid för lunch, styrde jag stegen mot underofficersmässen. För att helt följa regelverket frågade jag efter mässens äldste och ett bord med tre förvaltare utpekades. Jag stegade fram och anmälde mig och förklarade, att jag skulle tjänstgöra vid regementet och räknade med att äta mina måltider på dess mäss. Mottagandet blev blandat; två av herrarna hälsade mig hjärtligt välkommen och bjöd mig dessutom att sitta ned vid deras bord. Glad över denna öppning satte jag mig och strax framdukades en portion av dagens lunch även för mig.

Den tredje förvaltaren intog emellertid en högsta avvaktande attityd och synade min ringa person – inte direkt nedlåtande, men inte heller välkomnande.

Måltidsdrycken bestod av lättöl. Ett flertal flaskor var framsatta, en del gröna och en del bruna. I min utsatta position kände jag ett behov att säga något skämtsamt, varför jag påtalade svårigheter att välja mellan grön och brun flaska.

Nu blommade plötsligt den avvaktande upplät sin

mun med en replik, som jag egentligen själv hade serverat honom; ”ta du den gröna, den passar dig bäst”!

Nu är det så med mig, att jag har aldrig gillat, när någon slår mot en person i underläge. Denne bålde artillerist borde insett mitt utsatta läge, tyckte jag. Nykomling på en helt främmande mäss, ovetande om de skrivna och oskrivna regler som finns på en sådan. Dessutom iakttagen av alla. Jag beslöt mig för att slå tillbaka.

”Då är det bara att hoppas, att den bruna passar dig”, sa jag högt och ljudligt.

Min replik var ju egentligen ganska oskyldig, men den fick en oväntad effekt. Förvaltaren, den sure, blev stel som en pinne, inget ord kom över hans läppar, hans intresse koncentrerades helt på maten.

De två andras uppträdande förändrades också. De åt visserligen sin måltid, men deras blickar sökte sig ömsom till mig och ömsom till den idogt ätande förvaltaren. Plötsligt upptäckte jag, att de båda dessutom satt och fnissade. Denna upptäckt gjorde också den tredje för plötsligt reste han sig, lämnade bordet och sin halvätta måltid.

Förklaringen till det hela kom flera dagar senare. Då hade jag redan hunnit bli hemmastadd på mässen och en av förvaltarna kände sig manad att ge mig en förklaring till, att min första lunch blev som den blev. ”Du förstår”, sa han i förtroende, ”vår kollega är visserligen en aktad och duktig underofficer, men han var också en gång en känd och mycket verksam nazist här i Jämtland. Så et där med den bruna flaskan passade verkligen bra”

Men nu var det inte mässliv och öldrickande, som var ändamålet med min färd utan den ädla fältmätkonsten. Om detta kan jag berätta i något kommande nummer av Kustposten, om redaktör och läsekrets tillåter.

Kjell Silverbark

Aktiv pensionär

Kustposten lyckades mellan aktiviteterna få en liten pratstund med pensionerade kaptenen Sten Joelson, välkänd profil i många sammanhang i Karlskrona. Sten var vid tillfället i full färd med att servera lunch i Amiralitetsförsamlingens församlingshem, en snart tioårig tradition, som äger rum varannan vecka och där församlingens äldsta kan få en lunch med efterföljande pratstund.

Sten kommer ursprungligen från Häverud i Dalsland,

Sten tillsammans med Lycka vid en annan Karlskronaprofil, Gubben Rosenbom

känd för sin akvedukt och tog värvning vid K 3 i Skövde 1945. Han var med om "avhästningen" 1955 och omskollade sig från kavallerist till fortifikatör 1960-61. Efter omskolningen valde han en befattning vid dåvarande Blekinge kustartilleriförsvar. Kamrater på K 3 varnade honom med orden: -Hur kan Du välja Pinan, du kommer säkert tillbaka hit efter en vecka.-

Men Sten säger, att han aldrig ångrat detta beslut och han finns kvar i staden alltjämt. Efter tjänsten på BK, där han jobbade som arbetsledare för egenregistrer och befattningskontrollant, tog ett rikt pensionärsliv fart.

Han är sedan ett tiotal år kyrkvärd i Amiralitetsförsamlingen med tjänstgöring 10-15 gånger/år, han är en omtyckt ledare för det äldreläger, som församlingen anordnar varje år och var vid vårt möte just hemkommen från årets läger i Åsljunga i Skåne. Han deltar i övrigt i många andra aktiviteter inom församlingen. Blygsam, som han är, betraktar han sin medverkan som handräckningstjänst.

Flottans Män i Karlskrona och KA 2 Kamratförening har i Sten en stor anhängare. De möten och sammankomster som han missat, är lätt räknade. Även ordensli-

vet – Sankt Knuts Gille, Siriuslogen och logen VS- kan räkna Sten som en av de mest aktiva medlemmarna. Intresset för vin och god mat odlar han i Vinskänksmagistraten.

Han har periodvis fungerat som reseledare i SPF Trossö, där han även är en aktiv studiecirkelsdeltagare bl.a. i ett ämne, som heter "Allmän samhällsdebatt".

Det senaste på Stens lista över aktiviteter är Agilyty, som är hinderlöpning för hund. Med sin dansk-svenska gårdshund Lycka har han deltagit i många tävlingar och vid mästerskapen för sydöstra Sverige i juli blev han bästa bleking. -Hade jag varit några decennier yngre vet man inte hur det hade gått totalt-, säger Sten. Resultaten bygger på en omfattande träning ute på Stenshaga i Rosenholmsområdet.

Tiden för mötet är knapp, eftersom Sten måste tillbaka till lunchen för att duka av, diska och återställa.

Tack för samtalet Sten och en förhoppning om många rika pensionärsår i framtiden.

Olle Melin

Foto: Olle Melin

HÖSTMÖTET

Välkommen att hedra minnet av KA 2 på 5-års dagen efter nedläggningen. Detta genomför vi på Arena Rosenholm den 31 oktober.

Program

- kl. 1730 Samling i "Filmsalen" där vi ser filmen som spelades in i samband med nedläggningen. Guidad rundvandring inom Arena Rosenholm. Vi äter middag på Restaurang Rosenholm, bestående av förrätt, varmrätt och kaffe.
- kl. 2200 Slut.

Buss går till Rosenholm från Stortorget kl. 1700 via Angöringen och åter mot stan kl. 2200.

Pris: 150 kronor för medlem och för icke medlem fullt pris 250 kronor.

Anmälan om deltagande görs till klubbmästaren Lars Iger senast fredagen den 21 oktober på telefon 0455-80587.

Bild under arbetet. I förgrunden den blivande fotbollsarenan med konstgräs. I bakgrunden ishallarna. KA 2 gamla artillerihall till vänster är ombyggd till badmintonhall.

Arena Rosenholm

Erling Holmberg, KA 2:are, mångårig kamratföreningsmedlem och föreningens kassör under flera år överfördes till flottan i samband med KA 2 nedläggning 2000. Som flottist har han fått göra två långresor med HMS Carlskrona, där den sista var en jordenrundresa 2005. I artikeln nedan ger han en reseberättelse över denna färd. I höst tillträder Erling en befattning på spaningsfartyget Orion.

HMS Carlskrona Långresa 2005, sett ur en KA-minörs synvinkel

Jag har under många år närt en dröm att få göra en långresa till "saltbemängda farvatten", Drömmen kan härledas från de tillfällen, då jag från Kungsholmen såg HMS Carlskrona inpassera med hemlängtan svajande i masten efter många äventyr i fjärran länder.

Drömmen blev verklighet i februari 2004, då jag gjorde min första UE (utlandsexpedition). Det var mycket nytt att lära för en "bräckvattenseglare", vad avser rutiner, vaktgång och terminologi, men efter några veckor blev jag varm i kläderna.

Det är dock årets seglats, som jag berätta om. Min befattning ombord var densamma som ifjol dvs. ManO (manöverofficer). Som sådan var jag bryggående VO, kvarterschef (fartygets besättning är indelad i fyra kvarter) och tjänstgrenschef.

Förberedelserna inför årets UE påbörjades redan under våren 2004. I mitten av november var merparten av befälen och alla värnpliktiga inmönstrade och fartygsutbildningen i full gång. Månadsskiftet november – december var det dags för "shake down" d.v.s. att under 14 dagar till sjöss bli ett fungerande fartyg. Skyddstjänsten övades dag och natt, så att besättningen kunde hantera brand, vatteninträngning, man över bord och olika typer av personella skador. Den medicinska kompetensen var väl tillgodosedd med läkare, två sjuksköterskor och tandläkare. Skulle dessa mot förmodan misslyckas, så hade vi en präst för sista smörjelsen. Övriga funktioner övades naturligtvis, allt från artilleriskjutning till matlagning. Utbildningskontrollen gav fartygets besättning gott betyg och klartecken till UE.

Solnedgång över Stilla Havet

Den 21 januari var besättningen d.v.s. 45 befäl, 77 värnpliktiga och 38 kadetter klara för losskastning. Några tårar fälldes säkert i avskedets stund inför den 137 dagar långa resan, men förväntningarna inför denna jordenrund expedition tog snart överhand.

Rutten bestod av följande hamnar och viktigare passager: Kielkanalen, engelska kanalen, Gibraltar, Alexandria, Suezkanalen, Chochin i Indien, Malacasundet, Singapore, Bangkok, Pusan i Sydkorea, Tokyo, Pearl Harbour, San Francisco, Panamakanalen, Cartagena i Columbia, Virgin Islands, Punta del Garda på Azorerna samt Cork på Irland och hem via Pentland Firth.

Våra huvuduppgifter under resan var följande :

- Utbilda kadetterna bl.a. i resp. huvudtjänst, ledarskap, vapentjänst, officersrollen. Operatörerna tjänstgjorde på bryggan och följde då sjövakterna. Kadetterna var systerställda i princip dygnet runt.
- Utbilda fartygets övriga besättning för att kunna tjänstgöra på lagfartyg.
- Representera Sverige och svensk industri i utlandet.

Vi var till sjöss mellan 3 och 14 dygn mellan hamnbesöken. Total sjötid blev 98 dygn. I regel låg vi i hamn tre till fyra dagar varav ett vakt dygn. Tiden i hamn passerade fort med mängder av aktiviteter och besök. Förtöjningsdagen var det mottagning ombord med gäster, som svenska ambassaden eller konsulatet bjudit in.

Maten, som serverades vid dessa mottagningar var av högsta standard och bestod av svenska läckerheter och dessa var alltid mycket uppskattade. Resultat av kockarnas arbete var en fröjd både för gommen och ögat. Att hålla skinnet spänt var ingen svårighet. I merparten av hamnarna hade vi dessutom olika seminarier och utställningar, som svensk exportindustri arrangerade. Fotbollsmatcher, besök på marina skolor och förband, sjukhus, barnhem, industrier och naturligtvis de lokala sevärdheterna skulle hinnas med.

Innan hamnbesöken hade kadetterna till uppgift att hålla föredrag om aktuellt land och hamn, vilket gjorde besöken mer givande. Störst behållning av ett hamnbesök var, där man kunde knyta personliga kontakter.

När det var dags för losskastning, kändes det skönt att åter komma in i sjörutinerna efter påfrestande dygn iland.

De olika hamnarna hade sina speciella egenheter, vilket var mycket berikande. Då det var 11 hamnar, som besöktes, vill jag kort nämna några, som gjorde speciellt intryck på mig.

*KA- grabbar på Vinprovning i Nappa Valley
Fr.v Ingemar Olsson, kadettledare Henrik Ramner
Fr.h Olle Johansson på besök i San Fransisco kadettleda-
re Mikael Svensson, USO Lars Enander samt flaggkadett
Gottberg.*

Singapore var den renaste stad jag besökt. När vi som goda turister skulle handla på Oacher Road, kom det ett verkligt skyfall och vi sökte nödhamn i ett elegant varuhus Där blev vi tilldelade en speciell påse att trä över våra paraplyer, så att de ej skulle droppa på golven, ordning och reda. Här råder ingen laglöshet I lokalpressen noteras med braskande rubriker, att en cykel blivit stulen, detta i en stad med 4 miljoner innevånare. Tjuven var gripen och dömd till ett långvarigt fängelsestraff.

Besöket i Pusan i Korea var mycket givande. En helt annan kultur och sätt att leva mötte oss. Under första dagens rundtur kom flera äldre koreaner fram till oss och frågade, om vi var svenskar, eftersom såg flaggan på vår uniform. De uttalade då sin uppskattning för de insatser som våra FN-soldater gjorde under kriget 1951-53. De var speciellt tacksamma, över den hjälp man erhållit att bygga upp sin sjukvård efter kriget. Koreanerna har sedan kriget byggt upp sitt land till en industriell stormakt. Att detta besök blev så lyckat, kan vi speciellt tacka RO/kapten Carl-Johan Hagman för. Han var eldledareakter på HMS Carlskrona 1990 och var nu VD för ett dotterbolag till Wallenius-rederierna i Korea. Carl-Johan arrangerade en resa till världens största bilfabrik och dito varv. Hyundai, bilfabriken producerar 4000 bilar per dag. Varvet låg i Ulsan. Det var detta varv, som köpte den får oss kända Kockumskranen i Malmö. Malmös stolthet kunde knappt skönjas i denna skog av kranar. Här produceras 56 fartyg à 100.000-300.000 ton per år. Orderböckerna är fyllda till 2008. 20.000 anställda gör detta möjligt. Carl-Johan berättade lite om arbetslivet i Korea. Arbetstiden är i regel mellan 0800-1700, men alla är på plats 0700 och ingen går före 1800, sex dagar i veckan. Man har 5 dagars semester. Antalet sjukdagar är obetydligt och ingen lider av utbrändhet. Produktionen framför allt.

När vi besökte Hawaii, var vi förtöjda i Pearl Harbour. Detta är ju historisk mark. Vi genomförde här en minnesvärd kransnedläggning på Arizona Memorial. Här omkom cirka 1000 sjömän på enbart detta fartyg den 7 december 1941. Det var många svenskklingande namn på

minnestavlan. Här fanns mycket att botanisera för den sjöhistoriskt intresserade. Ett mycket givande besök!

En annan hamn att nämna är San Francisco. Här ordnades mängder av aktiviteter av både amerikaner och svenskättlingar. Bl.a. genomfördes "Adopt a Sailor". Här blev vi adopterade för en dag av en värdfamilj med mycket olika arrangemang, allt enl. önskemål t.ex. rundturer, golf, vinprovning, middag i hemmiljö. Vilken gästfrihet! Vi träffade här en KA-kollega RO/Major Ingemar "Grymme" Olsson, KA 4. Han är sedan 15 år bosatt i USA och bor f.n. utanför staden. Ingemar ägnade en hel dag att köra oss KA-grabbar runt i bl.a. Nappa Valley, där vi besökte ett flertal utsökta vingårdar. Stämningen blev allt högre, ju fler gårdar som passerades.

Tack Ingemar för en dag att minnas!

De navigatoriska förhållandena varierade stort under resan. Från livligt trafikerade områden som Engelska kanalen, Malacka Sundet, hundra tals fiskebåtar utanför Vietnam, passage av skärgård i S.V. Japan till helt öde hav på Stilla havet och Atlanten utan att se ett fartyg på flera dagar och med samma kurs i 8 dagar. Vi genomförde övningar tillsammans med örlogsfartyg från Thailand, Japan och Portugal, vilket var mycket givande. Det var en upplevelse att gå i sjövaktsystemet och då få uppleva himmel och havs variationer över dygnet, vackra solnedgångar och uppgångar. Vi såg mängder med delfiner, som lekte runt fartyget, liksom sköldpaddor och valar. När vi passerade 0-meridianen eller den s.k. datumzonen, backade vi tiden ombord ett dygn, Detta innebar att denna veckan fick två onsdagar och sammanlagt åtta dagar. Synd att det inte var en söndag, som vi passerade.....

Att vara länge till sjöss känns skönt. Man kommer i rutiner och lever ett bra liv, förutsatt att vädret är någorlunda bra. Vi hade inte några hårda stormar, utan största rullningsvinkeln var måttliga 34 grader. Som mest hade vi cirka 24 m/s och 5 m vågor, men fartyget rullar lätt, så man for som en köttbulle i bingen.

Inom ett avstånd på 100 meter har man sovrum, arbetsplats, gym, vardagsrum, matsal och alla skeppskamraterna. Ett gott liv. Fartygschefen Per Ståhl och fartygsledningen gjorde ett utmärkt arbete, så besättningen trivdes och det hände inga olyckor ombord eller i hamn. Vi representerade Sverige väl.

Erling Holmberg

*Författaren Erling med
Kungsh... fel Alcatraz i
bakgrunden*

Estnisk flaggöverlämning

Foto: Mats Anander

I samband med söndagsgudstjänsten den 26 juni tog Amiralitetsförsamlingen under högtidliga former emot den Estniska örlogsflaggan av överlöjtnant Tarmo Sepp och aspiranten Enari Ilves. Ceremonin övervarades också av estniska konsulin i Karlskrona Lars Werner samt ett 40-tal kyrkobesökare. Vid överlämningen sade Tarmo Sepp bland annat; ”Sveriges stöd till Baltikum i form av marinofficersutbildning började år 1994. Sedan dess har 23 ester tagit officersexamen här i Sverige, nästan en fjärdedel av den Estniska Marinofficerskåren, och 6 av dem har också genomgått Taktiska programmet vid militärhögskolan i Karlberg,

Örlogsflaggan, som vi nu överlämnar, är tillverkad speciellt för oss, som har tagit officersexamen i Sverige. Vår uppgift har varit att bevara den tills vi tagit vår examen.

För närvarande finns det tre kadetter och en blivande kadett kvar att fullfölja sin utbildning i Sverige. Denna beräknas vara klar år 2008, då den Estniska marinofficersutbildningen i Sverige enligt nuvarande planering, avslutas.

Anledningen till att överlämningen sker nu är, att det sannolikt var sista kursen på Taktiska programmet för baltiska elever, av vilka jag är en, som nu avslutas.

För att visa vår tacksamhet till alla här i Sverige som har hjälpt till med utbildningen, och gett oss stöd för lättare anpassning i Ert samhälle, har vi, som tagit vår officersexamen i Sverige, kommit överens om, att bästa platsen för Estniska örlogsflaggan är här i Amiralitetskyrkan, där de flesta av oss tagit sin examen.

Vi är mycket glada att församlingens kyrkoråd har beviljat vår förfrågan, och är stolta för att flaggan, som jag nu överlämnar, får sin plats här.”

Efter att Amiralitetspastor Henrik Linden mottagit flaggan och i sin tur lämnat den till Amiralitetsförsamling-

ens representant Sven-Otto Ullnér som, efter att ha placerat den i en för tillfället iordningställd flaggfot, i ett välformulerat tacktal bland annat sade; ”Ullrica Pia är en i många avseenden speciell kyrka och vår församling en säregen institution med en ofta dramatisk och intressant historia.

Denna estniska örlogsflagga ger vår kyrka en värdig och tillika ömsint påminnelse av samhörighetskänsla och stor vänskap mellan Estland och Sverige och alldeles särskilt mellan de sjöofficerare från våra båda länder, som tillsammans danats, såväl i land som ombord, för sitt yrke i kampen för fred och bibehållen suveränitet för sina länder runt Östersjön.

Amiralitetsförsamlingen tackar för denna storsinta handling och visat förtroende över denna deposition. Vår ambition är att på bästa sätt värdigt förvalta densamma.

Den kommer att placeras på framträdande plats i kyrkorummet”. Överlämningen inramades därefter av Amiralitetspastor Henrik Lindens och präststuderande Anna Ekströms finstämda söndagsgudstjänst.

Sten Joelsson

Amiralitetspastor Henrik Lindén tar emot flaggan av Tarmo Sepp.

Sven-Otto Ullnér, Enari Ilves och Tarmo Sepp med estniska flaggan utanför Ulrica Pia

5.kompaniet 1952

Här ser vi 5.kompaniet på KA 2 1952, samma år som regementet firade sitt 50-årsjubileum med pompa och ståt. Soldaterna på bilden utbildades till motorförare och här syns gruppen utanför gymnastiksalen på Gräsvik.

I främre raden återfinna ett antal kända befälsansikten, nämligen (med start andre man från vänster)

Gösta Olsson, Lars Strömbring, Assar Larsson, Bengt Haverling, Ewert Juhlin, Gustav Joelsson och Rolf Östling. De båda yttermännen är okända.

Bilden har ställts till förfogande av Ingemar Fredriksson, känd Karlskronakännare och på bilden andre man från vänster i andra ledet.

Olle Melin

Full fart på museet på Aspö

Sedan invigningen i juni har museet på Aspöberg i sommar haft öppet två dagar i veckan för allmänheten. Till detta kommer ett antal besök från grupper av olika slag.

Hittills har mellan 1500 och 2000 besökare hittat till Aspöberg och ett antal grupper är inbokade under hösten.

Arbetet på museet fortsätter varje torsdag och alla intresserade är välkomna att ställa upp för arbete. Museet behöver fler idealister och inte minst kan ju en arbetsdag därute innebära möte med gamla kamrater.

I september anlände de två pjäser, som museiföreningen fick från arméartilleriet i samband med invigningen. Det var ordföranden i Wendes artillerihistoriska samlingar, Leif Mårtensson, som överlämnade denna gåva.

Pjäserna är en 10,5 cm haubits m/1910 och en 15 cm haubits m/1919.

Olle Melin

15 cm haubits m19 ifältställning

10,5 cm haubits m1910

15 cm haubits m1919

Foto: Olle Melin

Stamrekrytskolan vid KA 2 1942

Henry Carlsson i Värnamo har sänt fotot över stamrekrytskolan årgång 1942. Utbildningen ägde rum på Vallgatan. Året därpå, i augusti, drog skogsmatroserna till Gräsvik, så det här är kanske sista omgången på Vallgatan.

Som synes på kortet var man många i utbildningen och förmodligen finns i gänget någon eller några som blev KA 2:are under hela sitt arbetsliv.

Av befälen känner jag igen dåvarande fänriken Sven Olby. Han sitter längst till höger av befälen på andra raden.

Olle Melin

Till flydda tider återgår....

Den 9 juni 1954 var en stor dag för Blekinge och Karlskrona. Då kom nämligen Kung Gustaf VI Adolf på Eriksgata till örlogsstaden och möttes självklart av ett stort uppbåd från stadens militära förband med befälhavande amiralen Erik Samuelsson i spetsen. En stor publik hade mött upp på Stortorget, där förutom de militära enheterna fanns landshövdingen och stadens civila honoratiories.

Bildsviten visar lite från festligheterna på Stortorget samt från KA 2 samling på Gräsvik och marschen genom staden med KA 2 musikkår i spetsen.

Bilder från KA 2 fotoarkiv

Olle Melin

Händelse – höljd i mystik

Det militära livet är späckat av händelser, som inte riktigt kan förklaras. Oftast förläggs sådana händelser till epoker långt tillbaka i tiden. Men jag har upptäckt, att även vår tid, s.k. nutid, kan uppvisa företeelser omgivna av mystik och gåtfullhet. En sådan inträffade i oktober månad år 1998. Platsen var KA 2 förläggning på Rosenholm.

Att tidpunkten är så noggrant fastställd beror på att vi, 1948 års stamrekryter, hade beslutat att fira vårt 50-årsjubileum. Undertecknad var en av dem, som höll i trådarna. Vårt program gick ut på, att vi skulle samlas på Gräsvik och därefter förflytta oss till Rosenholm. Här skulle vi efter genomgång och rundvandring äta middag på befälsmässen.

Jag informerades om, att frågor av denna art, jubileum och dylikt, handhades av en major Sunesson. Denne kontaktades och han visade sig vara välvilligt inställd till projektet. Dock behövde han program, deltagarförteckning m.m. för att kunna ta slutlig ställning. Dessa handlingar kunde med fördel lämnas i vakten. Detta, plus kontakter av husmor m.fl. personer utfördes, utan att något säreget inträffade.

Då jag inte hörde av major Sunesson på några veckor, började jag bli orolig och ringde regementet. Så småningom fick jag tag i honom. Man hade tyvärr inte fått de begärda dokumenten och kunde följaktligen inte utfärda något tillstånd för jubileumsfirande.

Tiden hade lidit och nu började goda råd bli dyra. Nya överläggningar med arrangörgruppen. Olika alternativ prövades. Till slut beslöt vi att skaffa fram nya dokument. Detta lyckades efter ett par dagars arbete. De tilltänkta jubilarerna var spridda över hela Sverige. Nu uppmanades jag, att personligen lämna handlingarna i vakten.

Då min arrangörskollega och jag närmade oss vakten med våra papper i ett förseglat kuvert, inträffade den mystiska händelsen. Jag möttes på långt avstånd av ett rungande "HALT"! Förvånad följde jag uppmaningen och jag tror också, att jag i pur förskräckelse intog kroppsställningen "Givakt". Ett ansikte visade sig i luckan och till detta framförde jag mitt ärende. Detta möttes av stor misstänksamhet; så enkelt var det inte. Man kunde inte bara stövla fram och lämna in oidentifierade föremål i en militär vaktlokal. Hade jag förresten inte hört talas om de många och svåra vapenstölder, som drabbat försvaret den senaste tiden.

Jag hade nu hämtat mig något från chocken och min hjärna började arbeta igen; "vad vapenstölder beträffar",

sade jag nästan saktfärdigt, "så hade den i de flesta fall utförts av vaktpersonalen själva och inte av enkla civilister, som kom för att lämna ett brev".

Jag förstod nästan genast, att jag begått en stor dumhet genom denna information. Ansiktet i luckan fick en rödare framtoning och ännu värre blev det, när levererade dumhet numer två; "Naturligtvis kan jag öppna brevet, så får ni själva se innehållet".

"Nej, nej, här skall inte öppnas någonting", skreks det inifrån vakten. Ansiktet hade nu kompletterats med ytterligare ett.

Det var min kamrat, som räddade situationen. Han gick fram och förklarade, att brevet visserligen var tjockt och kanske såg lite mystiskt ut, men att det faktiskt innehöll just det, som jag hade sagt. Efter överväganden och rådplägning stacks en hand ut och tog emot brevet.

Några dagar innan vårt jubileum ringde jag åter major Sunesson och frågade, om vi fick komma till regementet. Det visade sig, att han inte fått något brev, men satte nu i gång efterforskningar. Av dessa framkom, att brevet låg kvar i vaktlokalen.

Inte med officiella kanaler men med snälla människors hjälp kom vi faktiskt in på kasernen och kunde avhålla vårt enkla jubileum. När vi diskuterade, det jag nu har skildrat, fastställdes av flera talare, att vakten handlat rätt och korrekt handhaft den uppkomna situationen. Eftersom vaktpersonalen aldrig överbevisats om brevets innehåll, hade man utgått från, att detta utgjort en fara för regementet. Man hade därför inte skickat det vidare, utan låtit det ligga kvar. Alla var överens om, att detta var en handling av stor självpoffring, ja, faktiskt gränsande till hjältemod. Någon talare tyckte dessutom, att denna händelse väl speglade den anda, som rådde vid den tid, då vi beslöt oss för att ta värvning vid KA 2, d.v.s. för 50 år sedan.

Kjell Silvenbark

PS. Kjell beskrev själva träffen i Kustposten nr 4/1998. Red

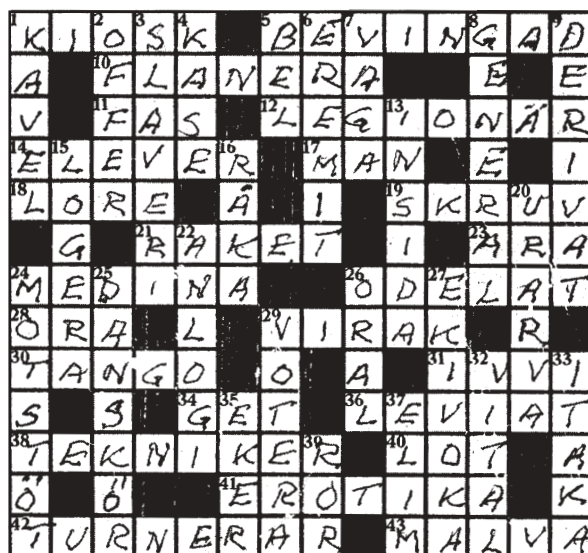
Lösning korsord 2/2005

Denna gång en har Fru Fortuna gynnat

Bo-Gunnar Nilsson

Limhamnsvägen 18 A
217 59 MALMÖ

GRATTIS och lycka till vid dragningen!

Korsord 3/2005

har som vanligt tillverkats av Gustav Karlsson.

Lösningen insänds till: Redaktören Kustposten, Författarevägen 9, 371 63 LYCKEBY

Senast den 15 nov 2005 vill vi ha Din lösning.

Vågräta ord.

1. Speciellt salustånd.	3. Träldom.	15. Härbärgera.	29. Rösta.
5. Är Pegasus.	4. Hög stapel.	16. Gråfågel.	32. Frisk.
10. Dagdriva.	5. Måttenhet.	20. Utan arvsrätt.	33. Odyssevs' hemort.
11. Skede.	6. Enstöring.	22. "Herreslaf".	35. Mellan nav och ring.
12. Frivillig soldat.	7. Obestämda.	24. Fäktningssparad	37. Lägerplats i öken.
14. Lärjungar.	8. "Höjdare".	25. Operaföreteelse.	39. Årgång i presens.
17. Människa.	9. Spec. kemisk förening.	26. Hörande till mun.	
18. Lära. Vetande.	13. Är introvert.	27. Tvetydiga..	
19. Sammanhållare.			
21. Fyrverkeripjäs.			
23. Altare.			
24. Stad.			
26. Helt.			
28. Bed!			
29. Rökelse.			
30. Dans.			
31. Krånglig tia.			
34. Bock.			
36. Präst.			
38. Yrkesbenämning.			
40. Patriark.			
41. Porrlitteratur.			
42. Vänder.			
43. Blomma.			

Lodräta ord.

1. Träcylinder.
2. Framburen gåva.

Almöminnen

Vår medlem Arne Ferrington i Huaröd har sänt Kustposten några visor kopplade till Almö och Minörernas dag 1944.

Så här skriver Arne:

Almö 1944

1943-års stamrekryter, minörer och eldare, blev efter vinterns skolor förlagda på Almö sommaren 1944, där jag och Sven Boman, Kalle Wass, Klingstedt, Arnold Johansson, Lennart Lemhag (Nilsson) m.fl. mönstrade på vedettbåten V 7 hos maskinist Lindell, löjtnant Knaust, löjtnant Ståhl (som senare gick till flyget) och sergeant Andersson (Knipan).

Fartyget gick under någon vecka en tur uppåt Kalmarsund till Kristianopel, Borgholm och andra "oceanhamnar", där vi på hemvägen råkade få en wire i propellern, vilken löjtnant Ståhl dök ner och frigjorde.

Hemkomna till Almö genomfördes den årliga festen Minörernas dag, där löjtnant Knaust och sergeant Andersson förekom i studentbeväringarnas spexvisor.

Vi eldare var förlagda på en gammal transportpråm vid kajen intill överfurir Wahlgrens materielbod.

Här följer tre visor från den sommaren.

På alla våra öar och på alla våra skär
där kan man se en krigare på post med sitt gevär.
Han spanar och han spejar överallt hans blick är med,
han vakar när du sover på vår säkerhet och fred.

Refr:

Han är en av kustens pojkar, som har blicken jämt på spänn
på sin gråa uniform han utav alla känns igen.
Utav flickorna han kallas visst för kustens kavaljer
han är vaken och pigg, kan du fordra något mer.

Han är en viktig kugge uti fosterlandets värn
om än han går i köket eller postar vid kasern.
Om än han skyfflar kol eller håller i en ratt
nog har ni märkt, att alltid tar han livet lika glatt.

Refr:

Han är en av kustens pojkar.....

Hans vaksamhet den sträcker sig kring hela Sveriges kust
Varhelst när det behövs är han redo ta en dust.
Ibland han lägger minor eller ut en boj
När ej på en vedettbåt han ger skydd åt en konvoj.

Refr:

Han är en av kustens pojkar.....

Och är han isolerad någonstans uppå en ö
så önskar han ibland att han ska träffa få sin mö.
Då lånar han en jolle och tar kurs på närmsta land
där står en flicka väntande på honom uppå strand.

Refr:

Han är en av kustens pojkar.....

Almöidealet

(melodi: Fjäriln vingad syns på Haga)

Jag är en man och heter Hugo,
Anders Hugo Appelgren
Vid mina fyllda sju och tjuo,
är jag ännu oskuldren.
Intet fel jag har på kroppen,
varje muskel är kompakt,
men jag är skär som rosenknoppen
för det har min mamma sagt.

Uti allt jag håller måttan
jag äter rotmos hela dan
Och att nysa eller spotta
tycker jag är en chikan
Emot kvinna och annat galet
är jag alltid på min vakt.
Jag är Almöidealet
för det har min mamma sagt.

Väl i maskin

Fast fällning jäkligt är, väl i maskin, hakan skall vara skär
och skorna blankade på måndan annars blir permis tji,
väl i maskin, ni skall på Almö bli
som kökshandräckning, städare med mer.

Mul 8 gått i hamn, väl i maskin, i Almös stora famn
kritik och skällning, återställning.
Nu har vi kommit hem, väl i maskin
klockan är över fem och kocken gormar, när vi stormar
matsalen som ett skott, väl i maskin.
Ärtorna smakar gott, men fläsket smakar härsket, allt är väl.

Minfällningen är slut, väl i maskin,
burkar har rullats ut båd härs och tvärs om styr och om babord.
Många har fått en klick, väl i maskin,
kanske vi träffat prick, lägg babord dikt,
väl i maskin och skifta flagg, till slut.

Aldrig nånsin har jag tagit
i ett kort bevarer oss.
Aldrig nånsin har jag dragit
något ända litet bloss.
Aldrig luktat uppå korken
och jag tror av allan makt
Att jag kommit hit med storken
för det har min mamma sagt.

Gärna skulle jag mig gifta
tänk er gifta mig en dag,
men vill blott bekantskap stifta
med en flicka ren som jag.
Jag har sökt längs hela raden
av bekanta i min trakt,
men det finns ingen sån i staden
för det har min mamma sagt.

Födelsedagar m.m.

90 år

Nils Tell Kristianstad 20/11

85 år

Jarl Rundqvist Nättraby 1/11

Bengt Månsson Ljusdal 4/11

Georg Åderman Fristad 5/11

Allan Karlsson Mjölby 7/12

Benkt Dahlberg Tyresö 8/12

80 år

Christer Steinbach Vimmerby 2/10

Inga-Maj Nilsson Karlskrona 23/10

Gunnar Thörnberg Karlskrona 1/11

Torsten Mattsson Asarum 17/11

Gustav Hansson Bollebygd 9/12

Kjell Johansson Johannishus 23/12

Erik Olsson Karlskrona 24/12

75 år

Åke Swärdh Helsingborg 9/10

Bengt Salomonsson Karlskrona 6/11

Jan Bergh Lyckeby 13/11

Karl-Erik Nylén Västerhaninge 24/11

70 år

Bengt Sandqvist Lyckeby 2/10

Roy Lindgren Ålem 13/10

Ebbe Andersson Ramdala 6/11

Jan Forsell Limhamn 16/11

Klas Freij Karlskrona 1/12

Nils-Erik Agneus Karlskrona 14/12

Sten Rehn Klippan 29/12

65 år

Sven Gummesson Karlskrona 27/10

Jan Christer Nilsson Tyresö 29/11

60 år

Ingemar Persson Lyckeby 1/10

Göran Göransson Hasslö 20/11

55 år

Tommy Bengtsson Karlskrona 27/11

Karl Rosqvist Lindås 10/12

50 år

Jeppe Eliasson Karlskrona 8/12

35 år

Björn Petersson Lyckeby 31/12

Vi hälsar följande nya medlem välkommen i föreningen

Johan Hasselrot, Norrköping

Kamrater som avlidit

Björn Engvall Göteborg 24/6 2005

Christer Larsson Västervik 2/7 2005

Gösta Johnsson Olofström 4/7 2005

Birger Olsson Lyckeby 16/7 2005

Birger Odenhammer Karlskrona 27/7 2005

Klart för start i spårvagn m/ä

Här guidas det om Göteborg

Samling vid KA 4 museum

Värdarna vid Maritiman

Kamratträffen 2005

Foto: Kent Alritzson

HMS Kalmarsund, Mul 13, numera museifartyg